

Varpo
Redakcija
„Varpo“ ir „Ūkininko“

„Varpo“ ir „Ūkininko“
Redakcija

VIENYBĖ LIETUVNIKŲ

Literatūros, mokslo ir politikos sanvaitinis laikraštis.

Nr. 37. Plymouth, Pa., d. 9 Rugsejis (September) 1903 m. Metas XVIII.
ENTERED AS SECOND CLASS MATTER AT THE POST OFFICE AT PLYMOUTH, PA.,

ESTABLISHED 1886
The Lithuanian Weekly
„Vienybe Lietuvniku“
Published every Wednesday at Plymouth, Pa.

Executes all kind of Job Printing and translating in all modern languages.

Subscription \$2.00 per year.

All communications must be addressed:
J. J. Pauksztis & Co.
224 EAST MAIN STREET
PLYMOUTH, PA.

UŽDĖTAS 1886 metu
NEDĖLINIS LAIKRASZTIS
„Vienybe Lietuvniku“
išseina kas Sereda Plymouth, Pa.

Prenumerata ant metu:
Amerikoje \$2 00
i kitas szalis \$2 50

Prenumerata turi buti isz virsaus apmokėta, nes įstatymai draudžia po baureme stundinėti neapmokėtą laikraštį.

Razant apie permainymą, adreso, butinai reikia atsityti ir senąjį adreesą. Kas malonai apelpazinti su szituo laikraščiu, gali gauti pareikalavę, du numeru dovanai.

Reikalaujantiemes knygu katalogą pristuncziam dovanai.

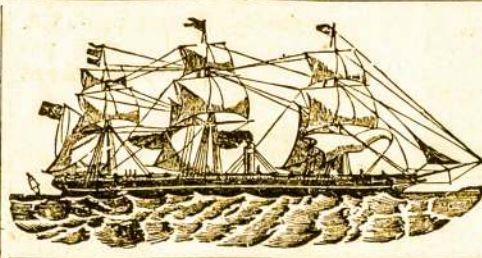
Pajleszkolimai: garsinant vieną sykį 50c.
" " du sykiu 75c.
" " tris syklius 1.00

Pingai slunczias per MONEY ORDER arba registravotose gromatose ant szito antraszo

J. J. Pauksztis & Co.
224 E. Main st.
Plymouth, Pa.

ADRESAI
CENTRALISZKŲ VIRSZINIŲ „TĖVYNĖS MYLĖTOJŲ“ DRAUGYSTĖS.
Prezidentas — J. Tareila
677 N. Riverside Waterbury Conn.
Sekretorius — W. Martiszius care of
Ruskin University, Glen Ellyn, Ill.
Kasierius — A. Olszewskis
60 Sub-Sta. Chicago, Ill
Knygius ir literatizskas komitetas
Dr. J. T. Zelvienė
1 Church st. Ply mouth, Pa.

„Vienybės“ redakcija telephonas (PEOPLE'S telephone) 7145.

Neikite pas svetimą, bet pa
V. G. Sava
„Saloon“ 13 S. Penn. Ave.
WILKES-BARRE, PA.
Puiki degtinė ir alus! kviečiam lietuvius.
Czia gausi pigiansias laivakortes ir piciai nueisi p pinigus i visas svieto dalis.

Gyvastis užtikrinta.
Dr. Albertas Kaufmanas

Europiszkas ir Amėrikonizskas specialistas, ir draugas mainierių užtikrina iszgydymą kožnos ligos, vyru privatiszskas ligas, moterių ir vaikų.

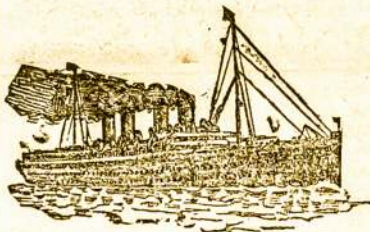
Dr Kaufmanas praktikavojosi daugelį metų szpitolėse ir turi diplomus Maskolijos ir Amerikos ir jis pasakys tavo kalboje kas per priežastis ir kaip iszgydyti. Tukstančiai žmonių tapo iszgydyti ir apsaugoti nuo amėrikonizsko peilio.

Nereikalaujote siusti pinigus visokiems prigavikams, kurie garsinasi gydą visokios ligos, kurie tiktai didelius pinigus isztraukia o nesuteikia jokios pagalbos. Atminkite, jog toki daktarai nematydami ligos, negal jokiū budu pagydyti.

Ofisas: 43 S. Washington, str.
Wilkes Barre, Pa.

TELEPHONE { 578 M. Bell
1005 Peoples.
Ofiso valandos nuo 8-10 isz ryto, nuo 2-4 po pietų, nuo 7-9 vakare.

Telephonas 88.
P. V. Obiecinas,
1118 Carson str. S S. PITTSBURG, PA

Parduodu Laivakorte ant visokių linijų freinczlu pinigų i visas dalis svieto Doviernastis (pavedimus rrsztu) atlikimui reikalų su Maskolijos valdzia. Izmaniau visokius pinigus ont amėrikonizskų ir t. t. Darau apeergėjimus nuo ugnies (Fire Insurance) ant visokių daiktų. Jeigu kurį atkeliausį užlaikytų kastlegarnėje, tegu szaukiaai prie manęs, o asz jį iszliuosuočiu. Lietuviai kretpiktės pas savo tautietį, o bratte užganėdinti.

Mėsinyczia
Marcin i Antoni
Szarejki,

Užlaiko kasdien szviežią mėsą, kiaulieną, verszieną, jautieną, avinczieną, kumpiai szvieži rukiyti, deszrų visokių galima gauti dideliu pasirinkime.

teiposgi užlaikau milty, cukriaus, kavos, arbatos, žuvų, silkių, surio ir visko kas tikt yra reikalinga žmogui dėl maisto ir už p gesnę prekę nei kaip pas kitas visi pas **M. i A. Szarejki,**
220 E. Main Street,
PLYMOUTH, PA.

Daugiau kaip 30 metus iszmegintas!
Dr. RICHTERO
wisam swietul zinomas
„ANKER“ (Inkarinis)
PAIN EXPELLER.
yra geriausia gyduole nuo
Rheumatizmo,
Neuralgijos, Sausgelos,
Strenu Skaudejimo ir tt.
ir wisokiu Rheumatizsku skaudejimu.
uz 25c. ir 50c. pas wisus aptiekorius arba pas
F. A. Richter & Co.,
215 Pearl Street,
New York.

Temykit!
Praszau visų pažystamų ir frentų kad ateitų pamatyti mano naują sztorą drapanų kur asz turu puikiausiu drapanų skribėliu, czeverų ir visokių mažmozių didziause me pasirinkime. Kas neužganėdintas isz pirkinio tam sugrazinu pinigų. Prosiname davanai per visa meta. Viena preke.
L. Freedman,
N. E. Cor. 4-th and S. str.
Philadelphia, Pa.

Telephonas 352 Plymouth.
Daktarka.
Johanna Zelviene.
Vienintelė lietuviszka daktarka gydo visokias ligas. Offisas ir gyvenimas: ant kampo Centre Ave. ir Church ulyczių. PLYMOUTH, PA.
Offisas { nū 7 iki 9 ryto,
nū 12 iki 1 po piet,
atidarytas { nū 6 iki 8 vakaro.
Priima į savo namus ant tamtikro laiko gimdyves (moteris palage) ir sutikia joms pagalbą ir gerą prieziurą.

Prie visu Lietuviu, Moteriu, Vyru, Jaunu ir Senu Amerikoje.

Garsusis profesorius Ed. C. Collins, gydytojas, prietelis beturciu, gelbetojas serganciuju nuo skausmu, kuris jau tukstancius ypatu nuo mirties iszgelbejo,

AUKAUJA

kiekvienam serganciam savo vienatini, nauja ir geriausi gydymosi budą nuo visokių ligų ir savo turtu bei žodžiu gvarantuoja

UŽ GREITA IR PASEKMINGA ISZSIGYDYMA „KAD PASVEIKTI“.

Tukstanciai nelaimingųjų aukų, beturciu ir turtingu žmonių isz visu pasaulės krasztu per laiszkų bėga prie profesoriaus Ed. D. Collins, 140 W. 34 St., New Yorke, kad pabandyti jo naujo ir pasekmingiausio gydymoligų budo.

Del persitikrinimo czia paduodam kelis jam raszytus laiszkus:

MINERSVILLE, PA.

Per 20 metų sirgau liga, kurią įvairūs gydytojai gydė, bet nieko negalėjo nuveikti. Jauzdamas jau arti mirties, kokiu tai budu laikrasztj radau prof. Ed. C. Collins apgarsinimą, apie jo naują gydymo budą. Tuojaus pas jį nurasziau; po keliu savaičių ma truputį pagerėjo ir szlandieną jau visizskai pasveikau.

Profesorius Ed. C. Collins ne tik ka mane nuo ligos iszgydė, bet ir nuo mirties iszgelbejo. Dieve, jam užmokėkie už jo stebuklingą gydymą.

T. SHUFNAROVICZIUS.

CLEAR CREEK, UTAH.

Visizskai mirtinai buvau sergantis, nes turėjau vidurinę ligą. Konecziau neapsakoma! Kiek gydytojams ir aptiekoms iszmokėjau pinigų, bet nieks nepagelbėjo. Nė vienam gydytojui jau netikėjau, bet vieną sykį perskafcziau apgarsinimą apie prof. Ed. C. Collins, New York. Toli gyvendama jam parasziau. Tuokart patį persitikrinau, kuomi prof. Collins yra, nes po keliu avaičių jis mane vi-

Raszant pas daktarą, galit raszyt lietuviszkai, ant tokio antraszo:

Prof. ED. C. COLLINS, 140 W. 34 St., NEW YORK.

Skaityk su atyda!

alus, antra teip darydami suszelpsite savo Vientauczius lietuvius.

Polish-Lithuanian Brewing Co.
DANVILLE, PENN., A.

Prof. Ed. C. Collins.

siszkai iszgydė, Prof. Collins gydymą galiu pavadinti stebuklu.

MARY KACZUR,

SILVER LAKE, MINN.

Su dideliu džiaugsmu praneszu, juog profesoriaus gydyklos ma sveikata ir jaunystės spēkas jau visizskai sugražino. Turėdama jau per 60 metų, ant sveikatos buvau nupuolus ir krutinėj skaudulj turėjau. Ejau pas visokius gydytojus ir nė vienas ma nepagelbėjo. Iszskaites laikrasztj apie prof. Ed. Collins, nusidrviau pas jį. Profesorius mane nauju budu per du ir puse mėnesio gydė ir szlandien jau cziauosi netik sveiku, bet, tarsl, ant 20 metų jaunesniu. Su szlium profesoriui Ed. C. Collins sudedu padėkavonę už pagražinimą ma sveikatos. Juozas SVIHEL ir pati.

CHICAGO, ILL.

Neturin tiek žodžių dėl padėkavojimo prof. Ed. C. Collins už jo pasekmingas gyduoles ir rodas. Nuo ilgo laiko turėjau kryzių skausmą, kad di. bti nepajegiau. Turėjau daug gydytoju, bet viskas buvo veltu. Kožnas gydytojas mano ligą vis kitaip vadindavo ir nė vienas neszgydė. Po suvartojimui-gi prof. Ed. C. Collins

gyduolių, antsyk ma palengvėjo ir szlandien esu sveiku žmogum. Kiekvienam serganciam pritariu nusiduoti pas prof. Collins.
FR. PIETRASZAK.

ATMINKIT! juog prof. Ed. C. Collins tasi naujus gydymo budas yra su nieku nesulyginamas ir tik tie, kurie serga, gerai žino apie stebuklingas gydymo ir iszgydymo gyduoles.

DEL VISU! Žmonių ligos szlandien baisiai prasiplating, o tai vis todėl, kad perka kokias patentuotas gydyklas arba eina pas bent fuzerius gydytojus ir pas tokius pagelbos meldžia. Pertat prof. Ed. C. Collins kiekvieną sergantį pas save kvieczia ir praszo atsakyti ant szių užklausimų:

- Ar gerai girdi?
- Ar cini niekyn?
- Ar turi neuralgiją?
- Ar tavo liežuvis czystas?
- Ar oda niežti?
- Ar esi visada nulsusiu?
- Ar turi skaudulj galvoj?
- Ar per daug szirdis musza?
- Ar turi skaudulj ausyse ir kryzių?
- Ar esi neramybėj?
- Ar turi puslės ligą?
- Ar sergi ant nervų?
- Ar sergi gumbu?
- Ar lengvai gali dusnoti?
- Ar pilva po valgiu skauda?
- Ar turi sgnariuose gėlimą?
- Ar turi ant kuno kokius nors papuzkus?
- Ar turi sergancią paczią ir vaikus?

Prof. Ed. C. Collins užsiėmimas yra: Kožnam serganciam raszyt ar asabiszkai duoti rodą ir pagal norą visizskai iszgydyti ir atnaujinti spēkas.

Prietelystė, kantrybė, inteligentizkumas, sąjausmai, greitas prsitarnavimas, ant galo jo neapraszomas gerumas, yra priezastimi, juog ne dykai prof. Ed. C. Collins visi praminė

GYVASTIES GELBETOJUM.

LIETUVISZKAS KRIAUCZIUS
Kaz. Miliszauskas

285 E. Market str. Wilkes-Barre, Pa.
Siuva puikiausiai visokius siutus pagal naujasią madą, duoda drutą ir gerą materiją ir už pigę prekę.
Teipogisenu ant naujuperdriba.
Visl pas savo Tautietj.

Didele krautuve IR KARCZIAMA.
Kas nori gero tavo gauti ir skanaus gėrymo ragaut, tegul atsilanko pas **Joną Žukaucką**
Plymouth, Pa.

PLYMOUTH
NATIONAL BANK,
6 East Main st. Plymouth, Pa.

KAPITOLAS.....100.000
PERVIRSZIS.....20.000

Tris procento mokame ant padėtu pinigų. Bus iszmokėta ant kiekvieno pareikalavimo. Geriausei užtikrinta urėdiszka banka.

John R. Powell, Prezidentas.
John J. Moore, Vice-Prezident.
R. J. Faust, Jr. Kasierius.

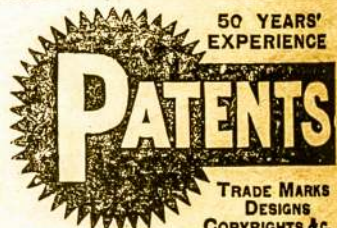
Telephone 229; Williamsburg.

A. W. Žaliauckas,
Graborius Brooklyno Liet. Parapijos
227 Berry st. Brooklyn, N.Y.

Tarpe Grand ir N. 2-nd str.
Laidoja mirusius ant visokių kapinių; balnamo-ja ir aprėdo lavonus iki įdėjimo į grabą; paramedo karletas vestuvėms, krikosztynoms ir pavai- nėjimui pigiaus negu kitur.
Lietuviatlez New Yorko, Jersey City, Manhet ir apielinkės atszaukite telepona lietuviszka, o buft užganėdinti visame.

Lietuviszka karczema B. Ramanauckol
938 S. 2-nd st.
Philadelphia, Pa.

Užlaikau geriausius gerimus szemia mieste todėl vientaucziai ne pamirzkit atsilankyti o visados busite užganėdinti.

Anyone sending a sketch and description may quickly ascertain our opinion free whether an invention is probably patentable. Communications strictly confidential. Handbook on Patents sent free. Oldest agency for securing patents. Patents taken through Munn & Co. receive special notice, without charge, in the

Scientific American.
A handsomely illustrated weekly. Largest circulation of any scientific journal. Terms, \$3 a year; four months, \$1. Sold by all newsdealers.
MUNN & Co. 361 Broadway, New York
Branch Office, 625 F St., Washington, D. C.

HOTELIS Jurgio Rekaus,
318 Cor. Market & Sherman Str.
WILKES-BARRE, PA.
Jertause uzelga dėl lietuvių laz viso miesto. Prilaikan visokius gėrymus, kaipu tai: Aliq, Arielka, Likiera, Vyną ir visokius Cigarus pirmos klasos.

Boston Shoe Store
63 E. Main st. PLYMOUTH, PA
Didelis iszpardavimas jau prasidėjo. Viskas turi buti iszarduoti dėl stokos vietos žieminiam tavorui, teipgi darome naujus ir taisome, nepamirszkite vietos.

PERŽVALGA.

— Juozas Matulaitis, studentas Maskvos Universiteto, tapo paleistas po kaučija dviejų tukstancijų rublių, išsėdėjęs Maskvos kalėjime 4 mėnesius.

— Baltusį valdžia paskyrė atiduoti sudą luominių reprezentantų. Tie luominiai reprezentantai losžia tokią pat rolę, kaip kad ir prisaiškinti, t. y. apskriczio sudas (okružnoj sud). Jie yra valdžios skiriami ir išduoda nusprendimą kokį valdžia nori. Valdžia jį vartoja, kada nori sunkiai nubausti. Pagal įstatymą administratyviszku keliu, t. y. be sudo, valdžia negal uždėti didesnį bausmę, kaip 2 metai kalėjimo ir penkis metus Rytinės Siberijos. Jeigu valdžiai rodos tokia bausmė permaza, tada panaudoja luominį sudą. Iki sziol nė viens lietuvis nebuvo paduotas luominiam sudui, visi buvo baudžiami administratyviszku keliu. Paskutiniuose metuose ir maskolius retai atiduodavo luominiam sudui.

— „Darbininkų Balsas“ N.4 paduoda, jog Vilniaus kalėjime sėdi: 1) Stanislovas Mackevyčia, kailiadirbis, iš Smorgonės, nuo 19 lapkriczio 1901 m. 2) Juozas Staszinskis, antru kartu nuo 22 rugsėjo 1902 m. 3) Motiejus Baltusis, knygrišys, antru kartu, nuo 19 spalio 1902 m. 4) Juozas Stanišaitis, nuo 30 sausio 1903 m. 5) Stasys Sirevyčia, nuo 16 kovo 1903 m. 6) Vladas Valiukaitis, nuo 15 balandžio. 7) Laurinas Kaženevskis, 64 metų anžias, po 7 dienų tapo paleistas; pas jį rado vieną atsisaukimą. 8) Pranas Zapolskis, nuo 24 balandžio. 9) Juozas Tiszkevycia, nuo 15 bal. 10) Juozas Dagis. 11) Povilas Gelumbauckas ir 12) Stepas Valiukaitis, nuo 13 berzelio.

— Vilniuje 18 gegužio suarasztauvo ant gatvės J. Bal-

truszaitį (inteligentą), ir tos dienos vakare, namuose, suarasztauvojo Butkevycių, studentą technikos, ir Vanagą (buvusį klieriką), kurį po 3 sąvaiczių paleido.

— Vilniuje 19 gegužio žandarai iszkrate Joną Vileisį, advokatą, ir Szveikaucką (antru kartu). 10 berzelio iszkrate technikos studentą Pacevycių, paskui Banevycių ir Banevyciute.

— Panevėzyje žandarai iszkrate dantistę J. Janulaicziute ir aptiekoriaus pagelbininką Antaną Laurynaitį.

— Ant paliepmo Maskolios geležinkelių ministerio stacija Vileika, už Vilniaus, nuo 1 sausio 1904 m. turės vadintis „Novo Vileisk“, kas skamba jau maskoliszkai.

— Prusų Lietuvoje surinkiminkų vadovai pradėjo tarp savęs didę karę kelti, kad vienai ir antri apkreiptai Dievo žodį surinkimui apsakos. Tuli dėl vaidų pajutę tuszezius kiesznius užmanė Klaipėdoje visatiną susirinkimą suszaukti, kur susitartų vienokiai aveles kirpti, atmesdami politiką ir lietuvių klausimą, ir varyti vien geszeftą vardan Dievo.

— „Lietuva“ apgarsina, jog rinkimus naujo Kankintinių Komiteto užbaigianti su 27 dieną rugsėjo.

— Isz Edwardsville, Pa. prapuolė Jonas Valnierys, nesenei isz Lietuvos atkeliavęs. Vieną vakarą jis iszejo laukan be kepurės ir vienmarszkinis, ir daugiau nesugrįžo. Jis snekėti kiteip nemoka, kaip tiktai lietuviszkai.

— Pittston, Pa. kasyklose dinamitą sudraskytas tapo Antanas Gluoksnis. Neszdamas dinamitą suklypo, nuo ko užsidedę dinamitas ir į szmotelius Antaną sudraskė; suardė galvą, nutraukė koją, o pečiai pavirto lyg į kapotą mėsą. Nelaimingas Antanas paliko jauną paczią, su kuria pirm dviejų mėnesių buvo ap-

vedęs.

— Jau iszejo 4 No. „Darbininkų Balsas“, kurio turinys toks: 1. Pradžia pabaigos, 2. Skerdynės žydų Kiszineve, 3. Į draugus, 4. Iszvien (-ilės), 5. Laisvė žodžio, 6. Darbininkų eimanavimai, 7. Paminėjimas „Auszros“ 1883—1903 m., 8. Pas poną (apsysaka), 9. Isz kelionės, 10. Szventė 1 gegužės, 11. Žinios isz Lietuvos, 12. Isz svetur ir tt. — Gaunamas „Vienybės“ redakcijoje su prisuintimu už 15 centų.

Isz Lietuvos.

Sziauliai, Kauno gub.

Pas mus eziuose metuose 13 birzelio (pagal gudiszka kalendorių) vaikai iszkilmingai atliko pirmą komuniją — ko kitais metais nebudavo. Bažnyčia labai gražiai buvo iszpuosza, — pilna gyvų bei žalių nesuvytusių kvietkų vainikų pripinta. Visi vaikai buvo vienodai aprėdyti, kad malonu buvo ir pažiūrėti. Netiktai vaikinai, bet ir merginos lakstė su degancziomis žvakėmis, kad seniams to niekados nemacziusiems net seilė isztyso bevėpsant. Bobos susikiszę kusztejo: „Tai seselės į ką svietas pavirto, kad jau ir merginos vaikinams lyginas ir su žvakėmis po bažnyčia pradeda szvaistyti“.

Sziaulių merginos pradėjo kaip bitės avilyje balsiai užti. O kame balsiai negalima, ten patylomis it vėžiai terboje czežėti-czeža: „Kaip czia iszimokinti raszyti ir gerai skaityti?“ Priezastis ta, jog Stanislova Masundukycia rankpelnė mergina, nežiurint ant to jog sunkiai dirbtuvėje (fabrike) dirbdavo ant užlaikymo savo tėvų, negalinczių sau užsidirbti duoną, tacziaus iszimokino skaityti ir raszyti lietuviszkai, lenkiszka ir gudiszka. Iszimokinus nepardėjo pluksnos, bet vedė su

draugais ir pažįstamais susirašinėjimais ir tas jos darbsztumas ne nuėjo ant vėjo, kadgi per laiszkus suėjo į pažintu su tulu jaunikaicziu gyvenancziu Amerikoje ir už jo isztekėjo. Jaunikaitis szliubo imti parvažiavo į Sziaulius, o po vestuvių jiedu iszvažiavo į Ameriką, kame jauniks turis vietą ir gerą darbą. Bene ims paveizdą Masundukycios ir kitos mūsų merginos, kurios norės gauti greitai ir gerus vyrus. Jug visai nedaug reikia, tiktai iszmokti skaityti ir raszyti ir tada Amerikos vaikinai mūsų rankose.

Ona Neisztekėjusioji.

Dusetos, Zarasų pav., Kauno gub.

Atgalios tris metai, mūsų kraszte pravedė kunigai smarkią agitaciją isztraukimui isz kaimų jaunų mergaiczių ir isziuntimui anų į Prancuzijos kliosztorius. Isz dalies jiems tas darbas pasivedė, kadagi keletas mergaiczių palinkusių prie maldininkystės, pasikvošė lengvu gyvenimu ir tylum kliosztoriaus ramumu, kur pagal jų naiviszkos mislies, nieks joms nekludysią garbinti Dievą. Iszvažiavo isz mūsų apielinkės keliolika kaimiszkių mergaiczių ir sztai praeituose metuose viena isz jų (Anelė Narbutytė, Juzintų parapijos, Dauliunų sodžiaus), tapo sugražinta isz kliosztoriaus namon, kadagi gavo ten sumiszimą proto. Szjmet grįžo kita kliosztoriaus auka, teipgi sublundusi — Ona Budrytė, sodžiaus Bileiszių, mūsų parapijos. Klausama yra: kas tam kaltas? Koznas turės įvairias priezastis; kiti dar sakys, kad tokia valia Dievo buvo, bet giliau prisiziurėjus ir prisiklausius įvairioms žinioms klišios pareina isz tų kliosztorių, sunku yra sutikti su „Dievo valia“, kadagi ten ne „Dievo valia“, bet zokoninkų, kurios jaunas merginas uzdarę

OUTH

AL BANK,
Plymouth, Pa.

.....100.00
.....20.00

okame ant padėty
okėta ant kiekvie
Geriausie utilin
nka.

Prezidentas.
Vice-Prezident.
Kasierius.

2291 Williamberg,
liauckas,

no Liet. Parapijs
Brooklyn, N.Y.

ir N. 2nd str.
okly kaptilų, balanz
dejmio į grabą; pane
rikaczynoms ir psal
ur.
co, Jersey City, N.J.
telepona lietuvciai,

a kareczema

inauckol

2-nd st

iladelphia, Pa.
as gerimus sziau
auvciai ne pamins
risados busite ut

50 YEARS'
EXPERIENCE

ENTS

TRADE MARKS
DESIGNS
COPYRIGHTS &
Tech and description on
petition free whether or
not available. Complete
Handbook on Patents
for securing patents.
H. Munn & Co. 100
Broadway, New York

American
4 weekly. Largest of
its kind. Terms 50
Sold by all newsdealers

ELIS
Rekas,

& Sherman Str.
14 RRE, PA.
vily laz vtau mieto. P
kaipo tai: Alf, Ant
Cigzarus pirmos klies

10e Store
YMOUTH, PA

imas jau prasidė
ti iszpaduoti dal
iam tavortui, teip
r taisoms, 1903

kliosztorių muruose alkina badavimais, varžo jausmus ilgoms maldoms ir meditacijoms, ant galo, kas svarbesniu yra — spaudžia prie sunkių darbų neduodamos užtektino pailsio. Už tai nėra dyvų, jeigu merginos tiktai išsėję iš vaikų ugio, negali patverti nė fiziskoms nė psychiskoms spekoms ir žuva.

Južintai, Zarasų pav., Kauno gub.

Kiek sykių mūsų žmonės jau buvo bandę įvesti į bažnyčią giedojimą adynų lietuviszkai, bet velionis klebonas G. Dzieszulskis jokiū būdu to nedaleido. Mirus jam ir atėjus dabartiniam, gavome daleidimą giedoti adynas lietuviszkai ir daugelį kitų bažnytinių giesmių teippat. Musų valsčius nuo seno jau turėjo kentėti nuo „valsčiaus ponulių“ k. t. rasztininko ir vaifo. Vaitai visuomet buvo renkami ne tie, kurie turi protą, bet kurie įstengia daugiau „degtinės“ užpundyti. Toki iszrinkti mažai ką gero valsčiui padarę tuojaus patekdavo po įtekme tokių pat girtuoklių rasztininkų ir lupdavo valsčio nims kailį, ir tiek lupdavo kiek tik galėdavo. Rasztininkai viens po kito atėdavo vis girtuokliai ir visoki „meistrai“. Visokias „sztukas“ iszdarydavo, bet valszonis nieko jiems negalėdavo padaryti. Tarpininkui skųsti?! Gailu laiko. Tarpininkas buvo visų tų maskolpalaikių apielinkės rasztininkų — globėju ir užtarytoju. Sziose dienose ir tas ponas mirė nuo apopleksijos. Regėsime ar mes gausime į jo vietą žmoniszką ypatą ar dar arszesnį lupiką.

Alvitas, Vilkavisztkio pav., Suvalkų gub.

Bus dveji metai atgalios, kaip numirė didžturtis Gauronskis, kurs turėjo po savo valdzia daugelį dvarų, teippat ir Szuklių dvarą, minėtamė paviete. Jis szejp jau nebuvo peiktinas

žmogus, ką paliudija jo sekantis pasielgimas. Prigulincziame Gauronskio valdziai Szuklių dvare, buvo nuo seno laiko užgyvenusių dvarokėlių. Taigi jis mirdamas, pavedė kelis tukstanczius rublių ant iszdelinimo tiemsiems, su iszlyga kurie ilgiaus buvo gyvenę — tiems daugiau, kurie trumpiau tiems mažiau. Tokiu būdu nekuriems iszpuolė po 150 r., kitiems 100—50 ir tt. Velionio sunus — kurs pirmiaus buvo valdzios iszsiųstas už kokius ten politiszkus isikliudymus, — pagrįžęs rado tėvo tokį parėdymą ir kreipėsi prie vietinio klebono (kokios parapijos? Red.) ant patarmės ką daryt, nes czion pinigų reikėjo ant iszdelinimo dikcziai — o szis tuom tarpu jų neturėjo. Klebonas (kaip jo pavardė? Red.) tuojaus iszgalvojo, kad pinigų visų žmonėms nereikią atiduoti, bet tiktai pusę, o kitą pusę reikią atiduoti ant jo rankų; tai, girdi, jis, t. y. klebonas, kad matysias žmonėms jau labai reikiant, tai po biskį atidavinėsią; o teip, tai, girdi, žmonės gavę isz syk visus pinigus pragersią. Jaunas Gauronskis ant to, žinoma, sutiko, o klebonas suvadinęs žmones lyg tol zaunijo, iki visus prikalbejo ant to sutikti. Žinoma žmonės turėjo sutikti, kadą gi bijojo prieš „dvasiszką tėvą“ stirvelioti. Teisybė, klebonėli, savo mierį atsiekei, — bet ar teisingai tai padarei — paklausk savo sąžinės?! Vienas gavęs visus pinigus ir pridėjęs dar savo skatikus, butu nusipirkęs porą margų žemės; kitas gavęs paszelpą butų iszkeliaavęs į užrubežį arba ką kitą butų užsiėmęs. Dabar gi tai tikra tiesa, kad žmonelės tos pagelbos nė justi nepajus ir negalės isz dvaro verguvs iszsiluosuoti, pasidėkavojant. Tamistai klebonui.

Bet kam gali rupėti apie vargdienių likimą! Sotus alkano neatmena!...

K. Vuoslys.

Politiszkos žinios.

Italija.

Po iszvijimo zokoninkų isz Prancuzijos, visi kunigai baisiai buvo įnirtę ant prezidento Loubet ir kada szis paketino apsilankyti Romoje, popiezius Leonas XIII prie viso savo gabumo politikoje, nežinojo kaip sausu iszeiti isz vandens, t. y. ar priimti Loubetą į Vatikaną ar ne. Jeigu priims, kunigija szauks, kad popiezius su neprieteliu bažnyczios broliaujas; jeigu ne, Loubetas gali panaikinti sandarą bažnytinės valdzios su svietiszka, ko žinoma, Leonas XIII labai nenorėjo. Visas katalikiszkas svietas su baimė ir neramumu laukė to keblaus prietikio. Bet mirus Leonui XIII, ir iszrinkus popieziu Pijuszą X, szis ramei pasakė, kad jeigu Loubet nori, gali pas jį atsilankyti, nes jis neturįs su pranokėjo veikmėms nieko bendro ir tame dalyke neesąs niekuom surisztas. Maskolijos caras matydamas tokį popieziaus nusilenkimą labai nusidžiaugė ir busencziame mėnesyį ketindamas apsilankyti pas Italijos karalių, žada aplankyti ir popiezių; dėl tos priezasties Vatikane yra daromi prisirengimai caro priėmimui. Isz socialistų pusės, ant caro priėmimo yra teipgi daromi prisirengimai, bet visai kitos ruszies. Jie rengia tuojaus po atvykimo caro į Italiją pakelti dideles demonstracijas ir sako, jog toks despotas neprivalo užzengti ant laisvos žemės.

Kinai.

Apie Hong-Kong girdėtis labai neramios žinios. Kinų ciosorienė labai įpykusi ant pasiuntinių Europos vieszpatytczių, kurie ant jos reikalavimo iszduoti rasztininkus, įeidusius ją laikrasztyje, „Su-pao“ tik nusijuokė. Vice karalius T-han-Thi-Thun atsiszaukė prie pasiuntinių reikalauda-

mas užganėdinti ciosorienės norą, nurodydams, jog rasztininkai nebuse skaudziai nubauti; gausę tiktai keletą dienų kalėjimo. Kinų urėdinkai sako, jog jie esą persitikinę, kad europiecziai tą menką jų reikalavimą iszpildys. Bet galima tikėtis, kad tas jų noras nebus užganėdintas, nes Anglija tam yra prieszinga: Visiems žinoma, kad Kinų kalėjimas yra lygus palengvam marinimui. Visose provincijose valdzia skaudziai baudžia perstatytojus liberaliszkos ir reformatoriszkos partijos. Pagal tai galima tikėtis naujos neapykantos ant europieczų; kinai vėl gal pradėti visur juos skersti.

Macedonija.

Laikraszciai kasdien pranesza vis baisesnes žinias isz Macedonijos. Turų kariuomenė nesiliauja skerdus macedonieczių ir savo žveriszką apsiėjimu pereina paskutinius rubezius. Europos vieszpatystės tuotarpu žiuri į tais skerdynes rodos su ramumu ir nieko nedaro jų apstabdymui. Macedoniecziams matydami kad nuo Europos vieszpatytczių nieko gero negalima tikėtis, stengiasi patys po visą szalį kovoti iki paskutinių spēkų su savo prispaudėjais turkais, kurie matydami, kad prispaustuosius nieks neužstoja, dar daugiau ir žveriszkiau žudo. Rods visų vieszpatytczių urėdiszki laikraszciai ugnia spjauja ant turkų, bet kadangi kiekviena szalis turi begales ne tik savo naminių reikalų, bet ir viena su kita visokias jeibes, tad viena neturėdama laiko, kita sergėdama savo reikalus, nenori įsikiszi į plečių skerdynės Balkanuose. Apart to dabar atėjo laikas iszriszimo klausimo, kuris Europos vieszpacziams labai senėi stovi kaulu gerkleje tai yra iszardymas Turkijos. Turkai pustydami Macedoniją, kassyk eina silp-

nyu, kaip ekonomiskai, taip ir etnografiškai, ir Europos valdonai tikrai dairosi Berlio linkui, kame manoma susivaziavus pasidalinti Turkijos szalj. Macedonija igijus savistovystę bus nemažai kenkiancia vieszpatystė dėl Europos; ji stengsis atgauti sau prigulincias provincijas, kurios pirmiau buvo nuo jos iszplėstos. Toks pasielgimas vieszpatystę yra daugiau kaip peiktinas. Laikraszcziai paduoda, kad Macedonijoje turkai griauja ir degina kaimus, biauрина dievnamius, užmuszineja ir pjauna senus ir jaunus, moterims iszpjaua isz vidurių kudukius, mergaites gedina ir paskiaus pjaustydami po szmotelį meto į uguį. Macedoniecziai privaryti prie paskutinės, ir matydami kad nieks už juos neuztaria, kad net jų dvasiszka graikų tikejimo vyriausybė teipgi dėl jų jokio uzstojimo neiszgali padaryt, nusprendė pagaliaus kreiptis prie Romos popiežiaus, bene tas galės uzsistodamas už juos, priversti Europos valdonus sustabdyti skerdyne. Bet vargu kas isz to iszeis, kadangi szįdien popiezius mažą įtekme teturi ant Europos valdonų, kuriems nerupi reikalai prispausiųjų, kurie negalėdami iszkęsti prispaudimų, patys apsiemė save gelbėti, ir valdonai to neuzkęsdami leidžia iszskersti szimtus tukstanczių žmonių, nes iszsiliosavimas žmonių isz jų nevalės, yra jų giltine, galu jų vieszpatavimo.

Serbija.

Po užmuszimo karaliaus Aleksandro, niekas neparodė didelio gailėsčio dėl jo, nes visi buvo nustebinti taip umu atsitikimu. Visa beveik szalis sutiko jo myrį labai ramiai ir apszaukimą karalium Petro I, kaip liaudis, taip ir kariauna priėmė be protestų. Veliaus, kada apicierai užmuszisieje Aleksandra ir apsirinkę sau

karalium Petra, panorėjo, kad szis kaip nors jiems už tai atsimokėtų. Karalius jų norus užganėdino, tai pavesdamas augsztus urėdus, tai duodamas valių jų darbams. Tas, kaip ir reikėjo mislyti, nenuėjo ant gero, kadangi užmuszėjai karaliaus igiję valių ėmė elgtis savotiszkai vieszpatystės dalykuose ir sukėlė tarpe prakilnesnių perstatytojų szalies bei kariaunos vadovų neapykantą. Pasklido po szalj dukslus murėjimai, tapo sutvertas suokalbis ant iszjudymo karaliaus artymųjų ir pagaliaus didesnė pusė serbų reikalavo nubaudimo užmuszėjų Aleksandro. Tuom pasirodė, kad szalis nėra užganėdinta dabartinių dalykų stoviu. Tapo suarezstavota keletas prakilnesnių vadovų neuzganėdintosios pusės ir apie 40 apicierių, kurie tiesiok buvo susitarę užmuszt dabartinius valdininkus.

Sukilimas Macedonijos priešai Turkiją taip pat padarė dėl Petro I daug nesmagumo, kadangi didesnė dalis serbų prijauczia macedoniecziams ir pagaliaus reikalauja, kad jų valdzia pagelbėtų jiems iszkovoti savo autonomiją. Karalius bijo pradėti bile kokį žingsnį, kadangi jis pats nėra užtikrintas savo likimu. Laikraszcziai pranesza, kad važiuojant Petri I gatve, Niszoje, kasžin kąs ant jo pradėjo mėtyt akmenimis ir buvo paleistas į jį isz burio vienas suzvis.

Dalis darbu.

Denver, Colo. Valszijoje Colorado, Wyoming, Utah ir New Meksiko kalnakasiai nutarė straiukuoti, kadangi kompanijos mėnesio laike ne davė jokio atsakymo darbininkų pastatytiems klausimams ir reikalavimams. Ant paskutinės dienos tikrai viena kompanija atsiuntė savo pasiuntinį, bet be pasekmės. Straiukuosę 40,000 darbininkų, jeigu kom

pauijos neiszpildys jų reikalavimų.

Columbus, Ohio. Hocking Valley gelezinkelio linijos tapo pakeltos 1400 darbininkų algos ant 7-10%. Dabar jų algos isznesza po 28 ct. už valandą.

Shamokin, Pa. Scrantono kapitalistai nupirko West Cameron plotus žemės su angliu, storumo 7 pėdų, kur tuojau statys brėkerį ir atidarys kasyklas.

Cripple Creek, Colo. Kasyklų savininkai suarezstavavo unijos vadovus, kuriuos kareiviai nusigabeno į savo stovyklas ir nieko prie jų neprileidžia. Apart unijos ir straiuko vadovų, kareivių stovyklose yra laikoma daugelis straiukierių agitatorių.

Bridgeport, Conn. Skrybelių dirbtuvės savininkai D. C. Loewe & Co. isz Daubury, Conn. apskundė Suvienytų Valstijų distrikto sudui skrybelių unijos virszininkus ir 250 sąnarių reikalaudami \$240,000 atlyginimo už straiuką 1902 m. ir boikotą, kur per unijos pasistengimą nieks nepirko skrybelių.

Philadelphia, Pa. 2000 straiukierių Dobsono divonų audimo dirbtuvės sugrižo prie darbo po 3 mėnesių straiuko nieko nelaimeję.

Altoona, Pa. 10,000 darbininkų Pensylvanijos gelezinkelio dirbtuvių, dirbusių vasaros mete tik pusę laiko, nuo dabar pradėjo dirbti pilną laiką.

New York. 1200 aukškalių sugrižo prie darbo, nes darbdaviai pripazino uniją ir apsiemė ateiteje visokius nesutikimus paduoti taikos sudosprendimui.

Baltimore, Ohio. 12,000 darbininkų Baltimore & Ohio gelezinkelio rengiasi straiukuoti, reikalaudami sutrumpinimo darbo laiko, pakėlimo algos ir įvedimo geresnės tvarkos.

Topeka, Kansas. Santa Fe gelezinkelio kompanija visiems savo darbininkams pakėlė algas po 2 centu už valandą.

Chicago, Ill. 1500 moterių ir merginų cukerkų dirbtuvėse sustraikavo dėlto, kad darbdaviai jieszkojo vis pigesnių darbininkų.

Austin, Tex. Czion sustraikavo visi užveisdos beprotamio dėl neįvedimo reikalaujamų pagerinimų.

Wanregan, Conn. Del stokos medvilnės tapo uždirbtuvė Wauregan & Quinnebaug Mill, kur neteko darbo 600 darbininkų.

New Orleans, La. Czion sustraikavo dokų darbininkai murinai, kurie reikalauja pakėlimo algos ir sutrumpinimo darbo laiko, kaip ir padalinimo darbo, idant visiems pakaktų. Murinų organizacija siekia į 10,000 sąnarių.

Isz Amerikos.

Nortekėt už penkiolikto.

Sara Pohlman, Indianos valstijoje, gal pasigirt, jog perėjo visas moteris skaitlium vyrų, su kuriais apšvedė, o paskui persiskyrė. Ji sako turinti 13 gyvų vyrų ir vieną mirus. Ji reikalauja persiskyrimo su 14-tu vyru idant isztekėt už penkiolikto.

Didžiausias žmogus.

Cincinnati, Ohio, numirė didžiausias žmogus Juozas Grimes, visoj Amerikoje, o gal ir visoj pasauleje, svėrė jis 754 svarus, 6 pėdos ir 4 colius turėjo augszčio; visi jo sąnariai buvo milžiniszko sudėjimo. Bevažiuojant vežimu, dugnas pralužo nuo jo svarbos ir ratas jam sutrynė kojas taip, kad jis tuoj numirė.

Iszšipildė pranaszystė.

Morgantown, W. Va. jaunas vaikinās Overfield važiuoda.

mas ant ekskursijos, pasakė, jog bekeliaujant jį patiks mirtina nelaimė. Grįždamas namon jis stovėjo ant vagono platformos, kaip tuom tarpu vagonas krestelėjo, vaikas nusirito ant relių ir tapo suvažinėtas.

Paszaukė kareivius.

Colorados gubernatorius nusiuntė kareivių į Crepple Creek, kur sustraikavo kalnakasiai minksztosios anglies. Kareivių pareikalavo susivienijimas kasyklių savininkų. Szerifas Robertson atsisakė szaukti kareivius, nes jokio sumiszmo straiko apeliinkėse nebuvo. Gubernatorius gi nusiuntė 1000 kareivių. Kalnakasių susivienijimas nusiuntė gubernatoriui laiszką, nurodydamas, jog siuntimas kareivių prie panaszių sąlygų yra perzengimas įstatymo.

Dusyk nukentėjo.

Richmonde, Virginijoje, detektyvas Gentry suaresztavo neteisingai vietinį ukėsą Southall, palaikęs jį už vagį. Southall darodęs savo nekaltybę, taip sumuszė detektyvą, kad tas ką tik gyvas liko. Sudas netik ką iszteisino Southall'į, bet dar nubaudė detektyvą, kam nekaltai užpuola ant žmogaus.

Apsivedė nežinioms.

Washingtonė tulas Larkin pareikalavo nuo sudo perskyrimo su savo paczia, kadą gi jis vedęs netyczia ir nieko apie tai nežinojės. Jį sudorojė girtą ir jis dažinojės apie permainą stono tik po dviejų nedelių.

Nubaudė dinamitu.

Keystone, Ind. vienam isz karszcziausių agitatorių priesz karcziamas, tapo padėtas dinamitas po namu ir ekspliodavojės, suardė namus. Szeimyna isz penkių žmonių buvo užgriauta, bet visi iszsigelbėjo, neperdaug sužeisti.

Priverstinas mokslas.

New Yorko valstijoje tapo iszleistas įstatymas, pagal kurį visi vaikai tarp 14 iki 16 metų, dieną dirbanti, vakarais neatbutinai turi lankyti vakarines mokyklas, nemažiaus kaip 16 sąvaiczių metuose.

Neiszpildanti szio įstatymo tėvai bus nubaudžiami \$5,00 pirmu sykiu, antru gi su \$50 arba mėnesiu kalėjimo. Darbdaviai, kurie vakarais užlaikys vaiką nuo mokyklos, bus nubaudžiami teip gi su \$50.

Pazīno savo vaiką.

Apkeliavęs beveik visą Ameriką per penkioliką metų, užmirszęs pagaliaus savo tėvų vardą ir gimtinę isz kurios tapo pavogtas, Markus Hachtman, dabar turėdamas 22 metų senumo, įėjęs į savo tėvo krautuve, pasiziūrėti laikrodzių tapo nuo tėvo pažintas. Jaunas Hachtman's buvo pavogtas isz Portland, Oregon, keliaujanczių aktorių trupos, kada turėjo tiktai 7 metus.

Nesidavė apiplėszti.

Spokane, Wash. keletas plėszikių įsilaužė nakties laike į banką ir atplėszė spintą norėjo isz jos pinigus iszimti, kaip jiems apie ją besitrunkant spinta apvirto kniupszczia durims į grindis. Negalėdami vagys jos atkelti dėlei sunkumo, iszsineszino nieko nelaimėje.

Padegęs namus mėgo žiūrėti.

Portland, Ore. Policijai pripazīno tulas Edvardas Orpin, kad jis nuo praėjusio balandžio mėnesio labai daug yra padegęs visokių namų. Jis pasakoją, kad tą darydamas jokių mierių neturėjęs ir vienintėlei mėgstą į gaisrą žiūrėti.

Renka pinigus dėl biaučių mierių.

Scranton, Pa. Policija suaresztavojo du italus — Franką Mazzagarį ir Luigi Conoir, kuriuodu rinko pinigus nuo

czion gyvenanczių italų, dėl zinomos slaptos draugystės „Mafia". Rasti pas juos laiszkai isz slapto komiteto buvo rasztyti raudonu raszalu, kuriuose jiems grasinama buvo perpiovimu gerklės, jeigu juodu nesurinks kiekviens po \$10. Tiems gi kurie neduotų aukų, teippat grasinama buvo atkerszylimu. Atgal keletas dienų, rado vieną italą ties jo namais su suzeistu veidu ir viena zaisda kakle, už tai kad jis nedavė aukų.

Perdaug centų.

Philadelphia, Pa. Szjmet pinigų dirbtuvė jai nebus daromi variniai centai, kadą gi pagal statistikos žinių per paskutinius penkis metus labai daug ju tapo padaryta, net 3,000,000,393 centai. Nuo 1 berzelio 1902 m. iki 1 berzelio 1903 m. tapo padaryta 89,600,000 centų.

Pabėgo su pinigais.

Pittsburgo slovakių bankos kasierius, tulas Amiesen, paszlavė \$40,000, vienok likosi prižiurietojų bankos suaresztavotas ir įkisztas į kalėjimą. Pinigai buvo sudėti daugiausiai senesnei atėjusių slovakių.

Žydai

Suv. Valstijos.

Daugiau kaip 74,500 žydus per sziuos metus atkeliavo į Suvienytas Valstijas, vien tik tai dėl persekiojimų isz pusės krikiszionių. Isz tų didesnė dalis isz Maskolijos; paskiaus isz Rumunijos ir Austrijos. Apskaityta kad ateivystė žydų per sziuos metus pasidaugino ant 9%.

Angis užpuolė ant vaiko.

Lock Haven, Pa. beinanti vaikams į mokyklą, viens isz jų užtėmyjo angį ir norėjo ją užmuszti, bet angis susivyniojusi szoko ant jo; ir kad vaikas leidosi bėgti, — angis jį vijosi, ir tik merginai Gallagher priszokus vaikui į pagelbą, pasisekė užmuszti angį, kuri buvo nuo 3 pėdų ilgio isz pik-

cziausios veislės, t. v. „varin-galvių".

Kalėjime surado vyrą.

Lockport, N. Y. Jauna, 46 metų naszlė, Grace Walkenberg, dukte turtingo farmerio apsivedė su vaikinu 19 metų, J. Black, darbininku ant jos tėvo farmos. Tas vaikas kitados buvo kliuvęs į kalėjimą už vagystes ir minėta naszlė belankijama kalinius su juom suėjo į pažintį. Kada vėliaus jis isz kalėjimo tapo paleista, ji parsikvietė vaikina pas savo tėvą už darbininką ir apsivedė su juomi.

Kunigas socialistas.

Garsus socialistiszkas rasztininkas ir agitatorius kun. T. J. Hagerty, kurį vyskupas 1901 m. iszmetė isz kunigystės už platinimą tarpe darbininkų socializmo, ateinancziame pannedžio vakare, 21 rugsėjo, salėje Concordia Hall, ant kampo South Washington ir Northampton street, Wilkes Barre, Pa., laikys prakalbą angliszkoje kalboje ant tėmos „Socializmas, ateinanti civilizacija". Įzenga salėn 25 ct.

Isz lietuviszku dirvu Amerikoje

Wilkes Barre, Pa. Pasidziaugti reikia isz to, kad mūsų broliai lietuviai, juo tolyn tuo geryn, pradeda suprasti tautiszkus ir visuomeniszkus reikalus. Neveizint į užbegiojimus visztakunų ir intrigas bei prikalbinejimus mūsų, dvasiszkių tėvelių, kad neduotų žmonės jokių tautiskiams reikalams aukų, vienok tosios, kaip matome kiekviename numeryje „Vienybės", — dauginas ir dauginas. Jau tai per krisztynas, jau tai per vestuves, dažnai susitarę burelis tikrų Lietuvos sunų, vietoj pagrerti savo centus, suseda po kiek kas gali ant kankintinių. Tokiais tiktais darbais, mes broliai, parodysime kad mes mūsų mielos tėvynės dar netū-

miršom ir kad prijauciam kencziantiems mūsų tėvynainiams po jungu despotizmo. Nors mes mažai suprantame, bet tą užduotę: „Mylek artymą savo“ pildome szventai. Kas išz tų, kad tie, kurie savę mena esant dievotais, reikalams bažnyčių bei kunigų daug aukauja, o ant szauksmo savo brolių kentanczių kalėjimuose bei badu alkstanczių Sibirijos tyruose — užkemsza ausis?

Mes-gi Wilkes Barres lietuviai, kurie buvom susirinkę pas Bazilių ant krikstynų, sav gražiai besilinksmindami ir besisznekucziudami apie visokius mūsų szių dienų reikalus, užsiminëm ir apie mūsų brolius kankintinius. Czion ant užmanymo brolio Jono Blockio sumetëm visi, po kiek kas galëjom, ant naudos kankintinių \$2,60. Paskiaus perëjo nekurie per lietuvių gyvenimus ir dar surinko \$1,75. Išz viso pasidarò \$4,35.

Sveccias.

Rochester, N. Y. Beszvešdami „Labor day“ susirinkome pas p. Sirą keletas vietinių lietuvių, kur bekalbëdami apie szį, bei tą, užsiminëm apie reikalingumą mums įsitaisyti savo knygynëlį, bet kadą gi dar mūsų mažai tą dalyką užmananczių tebuvo, tai vienok prie galutino nusprendimo nedarëjom. Gal kada toliaus ir įvykdinsime tą mūsų mierį, jeigu tiktai dažniau mislysime apie tai, kaip reikalingas yra mums apsiszvietimas. Nors tiek turime pasidžiaugti kad ant nekurių užmanymo paauskauti sziek tiek ant kankintinių, sumetëme \$1,85, — izz kurių \$1,00 skiriame kankintiniams, o 85 ct. j. „Auszros“ draugystës kasą dėl mokslai-
K. V....da.

Buckley, Wash. Gyvenant man Bostone, Mass. tek-davo girdëti kaip vakarinëse

valstijose esasz daug geresnis gyvenimas, negu rytinëse. Prisziklausę tam aidui, keletas izz mūsų lietuvių pasirįzom tena važiuoti. Mano mislis buvo važiuoti kuo toliausei, ir tokiu budu, jeigu netekus pinigų reiketų grįzt, tai atgal važiuodamas bent visą Ameriką gautum pamatyt. Nuvažiavę tenai, apsisztojom Seattle mieste Washingtono valstijoje. Teisybë, darbą tuojau visi gavom. Asz stojau prie savo amato rubsiuvystës ir beveik dvigubai daugiau uždirbau negu Bostone. Miestas man visai nepatiko, nes labai retai apgyventas ir labai kalnuotas. Randos namų didëi brangios, ant pav.: kur Bostone moka ant sąvaitës \$3,00 czion reikia mokëti \$6,00. Aplinkui Seattle riogso augszti kalnai, ant kurių virszynių sniegas niekados nenutirpsta. Žiemos czion visai nėra, tik per tą laiką naktimis szalna nupuola ir sniegas keletą sykių pasirodo. Vasaros teip gi yra vësiõ; nėra tokių karszčių kaip apie Bostoną. Naktimis kartais reikia pora užklodžių apsikloti. Darbininkai czion uždirba neblogai: nuo \$2,00 iki \$3,00 ant dienos ir daugiau. Jau izz to galima matyt kad uždirba neprastai, kadą gi užtëmėjau, jog keletas lietuvių apsiszteluodami sau drapanas, nenorëjo pigesnių kaip po \$30 — 35 už siutą. Czion nėra teip kaip rytinëse valstijose, kur tukstancziai vaikszcziõja ne gaudami darbo. Darbai czion toki: kerta medžius giriose ir piauna lentas izz jų; paskiaus eina į anglių kasykles, kur yra darbas lengvesnis, nes sziczion anglis mažiau gazo turi kaip kitur. Ant farmų teip-gi uždirba nuo \$30 iki \$40 ant mënësio. Lietuvių czion labai mažai. Asz dabar uždëjau rubsiuvystës biznį m. Buckley, kur aplinkinëj randasi keliolika gerai pasiturinczių lietuvių. Viena bëda yra, kad mus

vaikiniai norëdami apszvesti, negauna merginų, kadą-gi lietuvaiczių czion visai nėra. Labai butų geistina kad czion keletas jų atkeliautų, vietoj kimsztišis į didelius miestus. Teip-gi jeigu kurie izz lietuvių, neturinti darbo, norëtų atkeliaut, lai kreipiasi pas manę per laiszką po sziuos adresu:
M. Zoba,
Buckley, Wash.

Tevynės Myletoju Draug. sanariams.

„Kas mokslo nors šiek-tiek yr' gavęs,
Kas moka mislyti ir jaust,
Kas vargo jau yra ragavęs —
Tas tur prie mus, jog prisiglaust“.
Vaičiaiõ.

Tevynės Myletoju Draugystës kuopos umai sulauks mūsų garbaus poeto ir rasztininko Pranciškaus Vaičiaiõ „eilës“. Nėra abejonës kad szitas veiklas bus vienu izz populiariausziõ iki szio laiko mūsų draugystës izzleistų knygu. Todël kiekvienos kuopos virszininkai gavę knygas privalo kiekvieną seną sanarį aprupinti su knygele ir visą užvilktą mokestį pasirupinti surinkti, nes tuli ir po porą metų yra dar neušimokëję savo metinës mokesties. Mes ypatingai turime rupintis, idant apmokëjus kasztus izzleidimo „Vaičiaiõ eilių“ ir „Istorijos žmogaus gyvenimo ant žemës“, neliktų T. M. D. kasa tuszczia. Kitados teip didelio reikalo ir nebuvo, nes stokavo rankaszczziõ ir iki atsirasdavo tinkamas rasztas, tai ir izzleidimo kasztai susidëdavo. Szia dien T. M. Draugystës Literatizskas Komitetas yra teip laimingas, kad dabar turi net keturis svarbius rankaszczziõ savo rankose, ir kiekvienam izz mus turi rupëti, idant kuoveikiausiai pavësti žmonių naudai atspaudinus juos; o kuomi veikiaus izzleisime tuos rasztus knygoje, tuomi daugiau jų sulauksime, nes rasztininkai

neabejos apie likimą gerų, rasztų kada jie juos T. M. Draugystei pavës.

Apart sanarių metinës doklës, matomai rupinasi mus darbsztus tėvynainiai ir kiteip suszelpti T. M. Draugystę. Ir teip: Waterbury'o lietuviai rengia paveikslą, nuo kurio gal didesnë dalis užmokëto \$1,00 pateks į draugystës kasą. Pittstono kuopa leidžia ant laimikio žiedą ir rengia balių, nuo ko susirinks keliolika dolerių.

P. Mikolainis leidžia 11 knygų „Dainos su natoms“ ant izzlaimejimo. Kitose vietose lietuviai aukas berinkdami atsimena ir T. M. D. ir tt. Viskas yra pagirtina, nes ant tėvynës aukuro dedami savo auką niekados nepralaimësime. Musų darbsztumas ant szitos dirvos atnesz pageidaujamus vaisius, taigi naudą mūsų broliams, kurie trokszta apszvietimo.

T. M. D. Literatizskas Kom.

Susivienijimo L. A. roikalai.

Naujai prisiraszë prie Susivienijimo Liet. Am.

Pana, Ill. dr. Liet. Ukësų No. 82 nauja kuopa.
Adolpas Juszkevyczius
Jonas Jonelionis
Jonas Urbanavyczius
Selvestras Stoczkus
Antanas Butanavyczius
Vincas Burauskis
Mikas Zareckis
Petras Kaminskas
Vincas Venclova
Jurgis Peczkis
Ignotas Jokubaitis
Pijuszas Karpavyczius
Pijuszas Micziulis
Juozas Zatorius
Bronislovas Vainauskis
Jonas Kucevyczius
Antanas Karpavyczius
Jonas Frankevyczius
T. Astramskas,
119 Wharton str.
Philadelphia, Pa.

Pirklyste gyvu tavoru.

Italijos urėdiszki rateliai, kuriems yra pavesta taisyklės naujų tiesų dėl sulaikymo išveivystės darbininkų luomos į Ameriką, labai nusidivvyja, kad neveizint ant jokių įrankių vartojamų sulaikymui išveivystės ji kas syk auga ir tai į tokį skaitlių, kad neužlgo nekuriš provincijos pritruks darbininkų apdirbimui laukų. Vienas italiszkas mėnesiuis laikrasztis patalpino akyvą straipsnį atkreipiantį visuomenės atydą ant išveivystės moteriszkyjū, o labiausei ant pirkliavimo mergaitėms dėl prostitucijos, kuris visoje pilnybėje plėtojasi. Itaszėjas to straipsnio peikia klaidingą gėdingumą dabartinės visuomenės, teippat ir numylėtus per ją rasztininkus kurie apraszėnėjimus apie tai laiko per koktų dalyką. Jis tvirtina, kad sziaūdieninis pirkliavimas mergaitėms yra teippat gudriai organizuotas, kaip kad seniaus buvo pirklystė muriniais. Yra vaisbės, krantuvės ir prekių rodyklės. Prekės priguli permainoms žiurint pagal aukos dailumą ir amžį. Vienintėlei prekės neperšimaino tiktai už žydelkaites, už kurias moka visados vienodai. Tai tikra ironija likimo, kad vietoje abelno paniekinimo, kokį visuošenė ant žydų meta, nors moteriszkos isz žydų paeinančios yra brangiau apmokamos pirklystėje. Tas žingeidus faktas privertė žydų rabinus Berlyne, Romoj, Frankfurte, Hamburge ir Viennoje, iszduoti perspėjimus savo valsziams, kurie nuo 1898 m. kas metai iszeina, idant visi boikotuotų kozną tokį viengentį nuziurėtą toje biaurioje pirklyboje.

Pasirodo, kad pagaliaus į Maskoliją kur valdzia nors uzgynusi uzrubezinėms žydelkaitėms įsiskverbtii, vienok milziszkas skaitlius žydiszkų mergaiczių nuolatos įvezamas esti.

Tam mieriui agentai padarė su nekuriuom pastoriu Hamburge sutarta, kur paskirtos žydelkaitės dėl Maskolijos esti kriksztijamos į liuterių tikėjimą. Agentai iszranda visokius budus dėl iszleidimo gyvo tavoro. Kas link Italijos, tai ji beveik yra portas, isz kurio yra iszvezamos merginos į visas szalis svieto. Isz Genuos kas metai iszveža apie 1200 mergaiczių į pietinę Ameriką. Maskolijos konsulis Buenos Aires (Argentinoje) apskaitė, kad 1898 m. buvo ten paleistuvystės namuose apie 1500 žydelkaiezčių gimusių Maskolijoje, už kurias valdytojai tų namų mokėdavo nuo \$300 iki \$500. Mergaitės turėdamos nuo 15 iki 25 metų, vaziuoja isz savo szalies pasiduodamos už tarnaites arba mokintojas, zinoma, agentų teip esti joms įsakyta. Genuoje yra dvi gaspados, kuriose visados buna tai didesnė, tai mažesnė dalis tų nelaimingų aukų, laukiančių ant žiņios, kada be pavojaus galės iszvažiuoti.

Apart to italai patys iszsiuntinėja savo tavorą. Jau 1881 m. parlamento pasiuntinys Fratti surado Neapolyje biurą, kuris sistematiszškai pristatinėdavo „gyvą tavorą“ į Egiptą. Iszskaityta perimtuose agentų laiszkuose, kad Egipte daugiausiai yra reika laujama szviesiaplaukių ir dailaus sudėjimo kuno mergaiczių. Isz Neapolio aukos buna pirmias siuncziamos į Messiną, o isz ten į Egiptą. Pirklystė sziaurinėje Italijoje ėjo kitais keliais. Tenykszczišios mergaitės vaziuoja sauszemiu, ir kurios yra paskirtos dėl Amerikos, sėda ant laivų svetimų szalių prieplaukose.

Mergaitės isz Sicilijos, gabeina į Tunis (Aprikoje), o isz aplinkinių Neapolio į Egiptą, kaip siuvėjas, skalbėjas ir tarnaites. Tokios slaptos niekszų organizacijos kaip „Mafia“ Sicilijoje ir „Kamorra“ Ne-

apolyje, prisidėjo prie įtaisymo tos pasi biauėtinios pirklystės. Dėl apgavimo valdzios, agentai įsako merginoms iszsiimti pasus į Tunisą, paskiaus sulaiko laivus ant salos Maltoš ir įsodina jas ten ant pirklyškų laivų, plaukiančių į Aleksandriją. Likusią dalį sziaurinės Aprikos aprupina merginoms kitos tautos, ir teip: prancuzai Algeriją, o ispanai Ozaną. Maža dalis Italijos „tavoro“ eina teipgi į sziaurinę Apriką, bet ten didesnis yra pareikalavimas ant anglikių ir paryziečių. Kada per nekūrį laiką, ant Egipto tur gavitės jau mergaiczių buvo perdaug, tada Italijos agentai priversti buvo jieszkoti naujų vietų dėl iszleidimo „tavoro“ isz sziaurinės pusės. Norėdami jas įkirszti į Londoną, žmanė sunaudoti kaipo szkėjas prie katarinkų arba kaipo modelius dėl artistų. Kadągi ir tokiu budu nelabai jiems ėjosi, tai besąžiniai pirkliai apsiapcziuodavo su dailiaisomis merginoms isz apielinkės Campanijos ir įkalbėję joms, kad jie yra turtingais Londono gyventojais, nuveždavo jas ten ir paskui atiduodavo į paleistuvystės namus.

Paryžiuje randasi daugybė agentų, kurie po priedanga įvairių biurų dėl sujieszkojimo darbo, pirkliuoja nelaimingomis mergaitėmis. Savo aukas daugiausia iszsklaisto po paczią Prancuziją, tiktai isz Marsilijos ir Nizzos siunczia į Italiją, isz kur mainais gauna tenyksztį „tavorą“. Abelnai Marsilija yra geriausias uostas mergaiczių pirkliams. Pacziame Paryžiuje italų mergaitės nelabai reikalaujamos. Eilėje kitų tautų, jos užima szeszta vietą. Paryžiaus vaisbė (birža) skiria didesnę prekę visupirma prancuzaitėms, paskiaus eina belgietės, ang lietės, szveicarietės ir vokietaitės. Sziaurinėje Prancuzijoje pirkliai turi gerą pelną, kadą-

gi daugybė mergaiczių isz sziaurinės Italijos nukeliauja jieszkodamos tenykszczišiose audėjinyecziose darbo, kame be globos ir priežiūros umai krinta aukomis ir kliuva agentams, kurie jas siunczia į Marsiliją.

Į Szveicariją teippat keliauja nemažas skaitlius sziaurinių italijonaiezčių jieszkanczių darbo, kurias toks pat likimas sutinka kaip ir jų drauges nukelivusias į pietinę Prancuziją, tuom labiaus, kadągi Szveicarijoje gyvena nemažas skaitlius darbininkų, iszėjusių isz Italijos, kurie geriau mėgėta turėt mylėtinę vienžemietę negu szveicariutę. Tas įprotis teip iszsiplatino, kad kantone St. Gallen, italijonaite negauna sau gaspados pas dorus žmones. Isz szimto piemontiszkių darbininkų, kurios kas metai iszkeliauja į Genevą (Szveicarijoje), penkta dalla grįžta į tėvynę neszczių. Už tai nestebėtina, kad Zuricha agentura pirkliaujanti mergaitėms, labai placziai varo savo veiklumą. Ir Vokietijoje italijonaites, ypacz aplinkinėse Mannheim, kur szventadieniais su savo vientaucziais isztaiso orgijas, labai greitai isztvirkszta ir pakliuva į agentų nagus. Į Vokietiją teippat daug iszveža isz Italijos, bet isz Vokietijos į Italiją tas „tavoras“ neeina, tiktai į Holandiją, Belgiją, Maskoliją ir Ameriką. Jeigu kurios mergaitės pakliuva į Italiją, tai jos pirmiau esti prabuvę kokį laiką Austrijoje bei Szveicarijoje. Italijos „tavoras“ nelabai yra pagaidautinas Austrijoje, kuri užsiganėdina mainikavimu savo provincijų mergaitėmis.

Paczioje Viennoje randasi 150 biurų prekiaujančių gyvu tavoru. Isz Vengrijos labai daug mergaiczių yra iszvezama per Genują ir Triestą. Per 12 metų tavoras Viennos ir Budapeszo labai augsztai stovėjo Italijoje, daug augszcziiau negu Paryžiaus. Tas

pats buvo ir pietinėje Amerikoje. Ten dar ir sziądien vengraitės yra pageidautinos, teip kad žodis „hungara“ yra prilyginamas prie kiekvienos vieszai parsiduodancios moteriskės. Maskoliai teippat nelabai kimba prie italijonaczių atkeliaujanczių ten per Odessą. Svarbiausios Maskolijos turgavietės dėl prostitucijos tai — Varszava, Petrakavas ir Kaliszius. Kas link Turkijos, tai ten yra gabenamos mergaitės iš Graikijos. Į Belgiją vežamos yra prancuzietės ir anglikaitės, o Belgija mainais pristato savo aukas, kapitalistas tų abiejų vieszpatysczių. Londone, sziuose laikuose sumažėjo turgavietė, pasidėkavojant policijos ir nekurių tam tyčia susitarusių draugysczių energiszkam įsi kiszimui. Londono vietą užėmė anglų salos — Jersey. Tenyksztė agentura varo savo pasibiaurėtiną darbą su didžiausiu pasivedimu, turedama visur gaudytojus ir korespondentus. Prancuzų rasztininkas Bourget tvirtina, kad Italijos pirkliai parduoda didę daugybę savo szalies mergaiczių kiniecziams. Autorius gimineto straipsnio užginczija tą, bet pripazįsta, kad tarp italų baisiai iszsiplatinę yra paprotys pardavinėjimo vaikų į namus paleistuvystės. Apaskaityta, kad Italijos 80,000 vargszų vaikų, klejoja po svietą ir ankseziau ar vėliau pakliuva į kalėjimus bei paleistuvių namus.

Pietinėj Amerikoj stovis dalykų dar baisesnis. Pirkliai veždami į Braziliją bei Argentiną kelioliką nelaimingų mergaiczių, kelionėje teippat laiko negaiszina veltu. Susipazįsta su keliaujanczioms pas savo tėvus, gentis ir prikaltinėja toms, kurios vaziuoja į Argentiną, iszsėsti Montevidoj, o kurios į Braziliją, tas iszsodina kituose uostuose. Nekuri baronienė de Monte

nach iszsikalbėjo mieste Buenos Aires su 2200 tokių nelaimingų aukų, isz kurių daugiausiai buvo italieczzių. Už tai Buenos Aires ir Rio de Janeiro žmonės praminė miestais paleistuvystės, miestais „kraujo ir aszarų“.

Matant tokį baisų paveikslą nupuldymo ir gvoltavojimo moteriskos lyties, ką reikia pasakyt apie isztvirkimą ir niekszumą kapitalistiszkių ir klierikaliszkių laikraszczių, kurie tokius darbus užtyli ir pridengia. Prieszingai ant socijalistų, visą spėką užpuldinėja, buk tie nori įvest abelną moterystę! Prostitucija, tai ir yra viena isz pasekmių kapitalizmo įrednės, kur moteriskė yra nuspręsta ant verguvės ir sunkių dirbtuvės darbų! Neturedama ji savo nepriegulmingumo, daaina prie baisyų vargų, ir nusiminime įpuolusi į prostituciją — zusta.

Kibirksztis.

Yra valandos žmogaus gyvenime, kada jo dvasia budama isz visų pusių apsiausta gamtos, jos didybės ir grazybės, atsitolinusios nuo žmonių, pradeda gėrėtis žydro dangaus gilumu, tyru laukų platumu, fosforiszka mėnesio szviesa... Tada buna valandos, kad žmogaus mintis, lakiodama szaltuose gamtos rumuose, neatrasdama atsakymų, nė kitos minties atbalsio, nė žmogaus greta, — pamato aplinkui tartum placzią, pilną paslapezių gamtos dvasią... Yra valandos, kad ta galinga dvasė tartum sznibzdėti tau pradeda savo jausmus ir paslaptis...

Gerai tada darosi! Klausytum ir klausytum tų paslaptinų sznabzdėjimų!...

Juo ilgiau ta valanda tęsiasi, juo smagiau darosi: visi žmogaus nesmagumai isz neapykantios ir nesusipratimo paeinantieje skausmai nutyla,

lyg menkos dulkės nuo vieno tik pustelėjimo tos galingos gamtos dvasios!...

...Vaziuoju per lygius Lietuvos laukus... Žiema, szalta. Viskas sniegu apklotas: ir laukai, ir upės, ir pievos. Grinczių juodos sienos — lyg maži taszeliai ant balto tyro; liudni miszkai užia puszių virszunėmis savo niekad nepabaigtą giesmę ir isztolo juoduoja savo spiglių žalumu tamsumu... Mėnuo szvieczia, ir jo szviesa mainosi visais druginio dažais sniego krisluose: tai mėlsva, tai rausva, žalia ir raudona sniegulė bėga po viena kitos. Margalioja, lyg tos žvaigždės ant tamsiai žydro dangaus, szvytruoja... „Tos žvaigždės, tai žmonių dvasios: kuri dvasia doresnė, jos ir žvaigždė szviesesnė“... Mirgulioja jos kaip tos sniegulės ant žemės, toli viena nuo kitos... Szalta joms tur but! — Teip toli viena nuo kitos! Tik savo sziluma savę szildo, kitų nedagauna per tokią szalto tyro platybę... Valandomis tai viena, tai kita krinta ir užgesta...

Teip didelės tautos žmonių daugybėje atsiranda viena kita ypata, kurios szirdis ne tik savo skausmu atjauczia, — jau czia ir numano sunkiųjų nasztą savo brolių viengenczių, jų skausmus. Užsidega juose mažutė liepsnelė meilės tėvynės, savo tautos ir dega lyg ta mažutė liepsnelė tarp szaltų tyrų ploczių... Ta liepsnelė szildo vieną, kitą, bet, ne sustiprinama szirdzių teippat liepsnuotų sziluma, žiaudriui sziauriui paputus užgęsta; ir tik smarkus vejo paputimas sunaikindamas tą liepsnelę, iszneszioja kibirksztis po szaltus tyrus. Isz tų kibirkszczių ne viena sukuria naują, kartais stipresnę liepsnelę... Mažai nuo pradžios liepsnų! Retai jos! ir greitai zusta!... Bet tos kibirksztys naujas sukurdamos liepsnas, pradeda sutvert di-

desnę szilumą, kuri iszaukleja nemažą kartais ugnelę, paskul — ir ugnį... Toliau labiau įkaista visi paszaliai, visur mirgulioja gražios ugnelės, kaip tos ant tų tyrų sniegulės... Tada jau nebegali nė joks vejas jų užpust ar iszblaszkyti! Linksma žiūrėt į dangų apipiltą milijonais szvytruojanczių žvaigzdzių; smagu žiūrėt į tyrą lauką margaliojantį visais dažais nuo mėnesio szviesos; neiszpasakytai malonu matyt nors mažą tautą apimtą meile tėvynės ir savo brolių viengenczių...

Tad spėka, galybė, tad graži ateitis joje matosi!...

Garsas.

Dievas ir karaliai.

(Evaldo pasaka.)

Vieną kartą žmonės skaudžiai skriaudžiami savo karalių, nutarė siųsti pasiuntinius pas Dievą-Tėvą ir praszyti Jojo pagelbos. Pasiuntinius gražiai priėmė pas rojus vartus ir tuojaus pakvietė į virszų. Bet kada vienas isz pasiuntinių iszguldė žmonių praszymą, Dievas su pasistebejimu pakraipė galvą ir tarė:

— Isz to ką jūs man kalbate, asz nė žodžio nesuprantu. Asz niekad os nedaviau jums karalių.

— Kaip — stebėdamiesi suszuko visi pasiuntiniai — ant visos žemės pilna karalių ir visi jie sako, kad karaliauja isz Dievo mylistos.

— Dievazi, asz nienu apie tai nežinau, — atsakė Dievas. — Asz visus jus sutvėriau lygiais ir pagal savo paveikslą. Likite sveiki.

Szituomi ir užsibaigė kalba su pasiuntiniais. Bet pasiuntiniai, nusiminę ir nusigandę, negrįžo ant žemės, o atsisėdę pas rojus vartus graudžiai verke. Mielaszirdingasis Dievas, dasizinojęs apie tai, pasigailėjo ir vėl paliepė įleisti juos pas savę. Jisai paszaukė

arkaniuolą ir tarė jam:

— Pajieszkok meldžiamas knygoje, kurioje užrašytos baumės skiriamos žmonėms už jų nusidėjimus ir pasakyk man, ar nėra tų ko apie karalius?

Knyga buvo labai stora ir aniuolas visą dieną dirbo, pakolaik visą peržiūrėjo. Ant galo vakare jisai pabaigė ir pranesė, kad tų nieko nerado. Pasiuntinius vėl pakvietė ir Dievas vėl pasakė:

— Visgi aš nieko nežinau apie karalius.

Ir vargszai pasiuntiniai buvo baisiai nusiminę. Visagalys vėl turėjo susimylėti ant jų ir vėl paszaukęs aniuolą, paliepė jam:

— Pažiūrėk knygoje, kuriose užrašytos nelaimės, kokias aš leidžiu ant žmonių už jų kvailias maldas.... Pažiūrėk.... tegul jie persitikrina, kad aš niekadęs negalėčiau bausti juos tokia baisia nelaime, kaip karaliai, apie kuriuos jie kalba.

Aniuolas padarė taip kaip jam buvo paliepta. Jisai perskaitė dvyliką storų knygų, o tas tęsėsi isztisą dvyliką dienų, pakolaik jisai pabaigė savo darbą. Bet ir szį kartą jisai nieko nerado.

Ir mielaszirdingasis Dievas paskutinį kartą paszaukė pasiuntinius ir tarė:

— Jūs turite grįžt namo nieko nelaimėję. Aš nieko negaliu jums pagelbėti. Karaliai — jums paczių iszmislas, ir jeigu jūs daug nuo jų nukencziate, tai jūs patįs ir privalote suprasti, koku budu juos nusikratyti.

Verte N.

(„Darbin. Balsas“ No. 4)

Isz visur.

Anglijos lordų namas jieszko vaistų, idant Anglijos gyventojai gimdytų daugiau vaikų. Szįdien Anglijoj gema mažiaus net 1,100,000 vaikų, negu pirm 18 metų. Girtavi-

mas, isztvirkimas, stoka mais-to yra pasekmėmis iszsigimimo, už ką dėka lordams ir valdžiai.

Maskolijos valdžia paliepė Danijai atszaukti savo pasiuntinį isz Lovisa, Finlandijoje, kuris užtare suomių reikalus.

Montagu Holbein, garsus angliszkas plaukikas, ketvirtu sykiu mėgino perplaukti kanalą nuo Dover, Anglijoj, į Gris-Nez, Prancuzijoj. Kanalas yra 8 angl. mylių platus, kurį tikėjosi perplaukti 16-18 valandų. Vieną sykį jis į 22 valandas nuplaukė 7 myles, kaip pailso ir pradėjo szaukti pagalbos. Dabar nuplaukus 6 mylias turėjo jį isz vandenio iszimti.

Lorient'e, Prancuzijoje, isz nusiminimo nusiszovė maskoliszkas revoliucionierius Petras Polivanov, 1882 m. nusudytas į katargą, isz kur po 20 metų pabėgo. Loriento socialistai su iszkilme ir demonstracija jį palaidojo.

Bosnijoje, miestas Travnik, kuone visas iszdegė. 600 namų sudegė, 7 bažnyčios ir 1 sinagoga. Daugelis žmonių sudegė ir apdegę teipgi.

Vokietijos laikraszcziai reikalauja nuo savo valdžios, idant toji aprubežiuotų atvykimą svetimszalių studentų pramonės mokyklose. Isz 14,626 studentų politechnikoje, yra 2,242 svetimszalių, kurie paskui pastosę Vokietijos pramonės konkurentais.

Tarp arabų susidejo tokia pasaka apie paėjimą tabako. Vieną kartą gyvatė priglausta mahometo (pranaszo) įkando jam į ranką. Tada pranaszas metė sngį ant žemės, praeikė ją ir drauge praeikė visus tuos, kurie už gerą užmoka piktų. Paskui pranaszas iszcziulpė isz žaisdos angies nuo-

dis ir iszspjovė ant pustynės smilezių. Ir toj vietoj tuojaus iszdygo augalas, kuris iszbujojo ir davė lapus. Arabai, kurie au pranaszu keliavo, uždegė keletą tų lapų, kaip auką vienatiniam Dievui, mielaszirdingam ir viską atleidžianciam, kuris iszgelbėjo pranaszą nuo nuodų; ir jie kvėpino smagius, gardžius žolės dumus. Nuo tos dienos visi geri mahometonai ruko lapus tos žolės, szlovindami Allachą, augina jį daržuose, vuosto jo dumus su guodone ir dziaugsmu, kadangi jie užturi savyje kartumą angies nuodų ir saldumą szventų pranaszo seilių.

Anglijos valdžia paskyrė komisiją isztirimui kuniszko susilpnėjimo žemesnėsės žmonių kliasos. Lordų bute padėjimą darbininkų perstatė Meath ir vyskupas Ripon, pagal kurių nuomonę isz tos priezastie grėsia pavojus Anglijos kariumenei ir pramonei. Pasiuntinių bute W. Anson, sekretorius apszvietimo komisijos, pakėlė tą pat klausimą parodydamas, jog 60,000 vaikų, kurie lankosi Londono mokyklose, negal mokintis del stokos fiziszkų pajiečių. Direktorius kariumenės daktariszko skyriaus perstato, jog isz 3 rekrutų, norinczių pastot į kariumenę, kasmet vienas buda vo atmestas del fiziszko silpnumo.

Nekurios Varszavos firmos, kad iszventgi neparankumo, pramanė naują budą kontrakto, pagal kurį samdininkas noriai sutinka ant mėnesinio rako, vietoj 3 mėnesių. Tokiu iszmisloczium buvo degtinės dirbtuvė Fukso; jo paveiklą paskė ir kitos didelės Varszavos darbavietės.

Vidurinėj Azijoje, Maskolijos rubežiuose, priviso daugybė hienu, kurios labai pamėgo mažus vaikus, ir nėra dienos,

kad koks vaikutis nebutų suėstas. Vasarą žmonės miega ant stogo, idant atvesti nuo dienos karszczio. Hienos prišlenka patyloms ir iszplėszią kudikius isz motinų glėbio suėda.

Persų shahas neįstengdamas apmokėt už parėdus 1,720 savo paczių, isztrėmė 1640 į tolymą Persijos kraszų pasilikdamas tik 80 paczių.

Irkutske, Siberijoje, trejatas plėszikų įsisėdę į vežimą, važinėjo po miestą plėszdami vyno krautuves ir szaudydami, jei kas jiems pasiprieszino. Savo kelionę jie atliko 9 val. vakare. Apiplėszė dvi krautuves, pavogė arklį, užmuszė du žmones, tarp jų vieną policijantą ir tris sunkiai suzeidė.

Charkove, ant geležinkelio stacijos, bežiurėdami bagazių, urėdininkai atidarė vieną skrynį ir rado joje lavoną uždusinto dratu žmogaus, matomai pirklio. Siuntinys tapo paduotas ant geležinkelio Nižniam Novgorode.

Lenkijoje yra toks paprotys, jog darbdavys norėdamas pavaryt samdininką privalo praneszt jam apie tai trimi mėnesiais pirma, arba užmokėt algą už tris mėnesius pirma.

Vokietijos keizeris nupirko už \$500,000 vieną isz puikiausių vietų Brandenburge, netoli Berlino. „Vorwaerts“ socialistiszkas laikrasztis paraszė, jog keizeris rengiasi statyti tvirtynę pasislėpimui karaliszkos szejmynos, jeigu kylanti republikonai imtų grėsti sostui. Valdžia ant to nieko neatšakė, tik suaresztavojo iszleis-toją. Ar statys tvirtynę keizeris ar ne, bet vieta esant labai tam tinkanti. Dabar keizeris turi net 54 palocius, daugiau siai už visus karalius.

cutis nebutų su-
rą žmonės miega
lant atvėsti nuo
zio. Hienos pri-
oms ir išplėsiu-
notinių glėbio su-

as neįstengdamas
arėdus 1,720 sa-
rėmė 1640 į toly-
crasztą pasilikda-
aczių.

Siberijoje, trejatas
edę į vežimą, vati-
stą plėsdami ry-
ir sžadydami,
ms pasiprieszino.
jie atliko 9 val.
plėszė dvi krautu-
arklį, užmuszė du
p jų vieną polici-
sunkiai sužeidė.

ant geležinkelio
urėdami bagazių,
atidarė vieną skry-
joje lavoną uždo-
žmogaus, matomai
atinytas tapo paduo-
žinkelio Nizniam

yra toks paprotys
ys norėdamas pa-
ninką privalo prie-
pie tai trimi mėne-
arba užmokėt alg-
esius pirma.

es keizeris nupirko
vieną iš puikian-
andenburge, nete-
„Vorwaerts“ socia-
aikrasztis paraszė,
is rengiasi statyti
sislėpimui karalies-
nos, jeigu kyla
ai imtų gręsti so-
a ant to nieko ne-
aresztavojo izleis-
ats tvirtynę keiz-
et vieta esant labi-
ti. Dabar keizeris
palocius, daugis
is karalius.

Paryžiaus apielinkėse pas-
klido daugelis žmogžudžių ir
plėszikų, kurie vagia ir plėszia
namus ir keliaujančius žmo-
nes. Policija neseniai užklupo
tulą plėsziką Miclerį, kuris su
gauja, susidedancia 17 žmo-
nių, ėjo į muszį su savo prie-
szais, ir gi žmogžudžiais kitos
partijos. Per metus tokių mu-
szių buvę apie 15, kur 27 tapo
sunkiai sužeisti, 9 užmuszti ir
į 200 žmonių pateko į kalėj-
imą. Tie kruvini susirėmimai
daugiausiai kilo už moteris.

Miestas Buenos Aires, Ar-
gentinoj, paskyrė ypatingą do-
vaną Rymui dėlei atminimo
velionio karaliaus Humberto,
išgrįst Argentinos medžiu
Panteono plečių, kur palaido-
tas karalius, ir aplinkines gat-
ves, ir pataisyti, kada pages.

Turkų sultonas izleidžia
per metus \$30,000,000. Isz tos
sumos \$7,500,000 eina ant pa-
rėdų paczioms, \$400,000 ant
jo paties parėdų, \$7,500,000
ant dovanų, \$5,000,000 ant
menkesnių izsdavimų ir \$5,
000,000 ant maisto. Viens žmo-
gus vargiai galėtų praleist to-
kią sumą, bet sultono palociuj
gyvena 1500 žmonių, kurie vi-
si mėgsta puikiai pasirėdyti ir
pabaliavot.

Jaunieji Italijos katalikisz-
ki kunigai užmanė sutvert
tarptautiszką kunigų draugy-
stę, turinczią už mierį priverst
popiezių įvest permairnas po-
piezstės sistemoj, idant sutai-
kyt ją su reikalavimais gady-
nės. Jie tikisi ypacz ant pa-
szelpos kunigų Prancuzijos,
Airijos, Australijos ir Ameri-
kos; jų užmanymą paremsiant
visuomenė ir laikraszcziai.

Vokietija ir Belgija parei-
kalavo nuo nepriegulmigos
szalis Altenberg, esanczios
tarpe minėtų vieszpatyszzių,
kad uždarytų savo loszimo na-
mūs, isz kurių tur didelį pel-

ną minėta szalis, o Prusų ir
Belgijos jaunikaicziai vaziuoja
ten barstyt savo pinigūs. Ka-
dangi Altenbergo valdzia ne-
nori to reikalavimo pildyt, abi
karalystės žada drauge užimt
krasztą savo kariumene ir pri-
verst uždaryt szulernes.

Szevicarijoj pravedė gele-
žinkelį ant kalno Jungfrau ir
dasiekė vietos Eigerwand, ku-
ri yra per 12,000 pėdų augsz-
cziaus marių pavirszio. Tai
augszcziausias gelzkelis visoje
pasaulėj.

Į Marseille, Prancuzijoje, at-
plaukė isz Konstantinopolio
su skuduriais laivas ir bene
nuo jų maru susirgo 23 žmo-
nės, isz kurių 5 numirė. Val-
dzia sudegino visus namus
apie susirgimo vietą, idant liga
neiszsiplatintų.

Leicester, Anglijoj, buvo
darbininkų seimas, ant kurio
vienbalsiai nutarė visur reika-
lauti 8 valandų dienos darbo
visokiose szakose. Teipgi nu-
tarė varyti po visą Angliją
agitaciją politikoje, idant rin-
kti urėdais tik tokias ypatus,
kurios užtars 8 val. darbą. Nu-
tarimas tapo nusiųstas ir Aug-
lijos kongresui, kad izleisti
tam tikrą įstatymą. Jeigu kon-
gresas to nepadarytų, tai atei-
nancziuose rinkimuose darbi-
ninkai balsuos tik už tuos kan-
didatus, kurie stovės už 8 val.
darbo laiką ir izsleis įstatymą.

Syrijoj, mieste Birejik, at-
siradusi Cholera. Gyventojai
viską pametę bėga isz miesto.

Pagal praneszimus velionio
popieziaus daktarų Lapponi ir
Mazzoni, Leonas XIII pasimi-
ręs nuo dziovos ir vėžio, kaip
ir vandens ligos krutinėje.
Kardinolams, Rampolla ir Ca-
giano, nepatiko toki daktarų
pagarsinimai ir jiedu užginczy-
jo, kad daktarai nepažinę po-
pieziaus ligos.

Helsingforso universitete,
Finlandijoje, iki sziol visus mo-
kslas buvo izguldomas finisz-
koje kalboje. Nuo dabartinio
mokslo meto istorija, literatu-
ra, tiesa ir geografija bus iz-
guldoma vien maskoliszkoje
kalboje.

Europos pakrantėse siautė
didelė audra, kuri paskandino
daugelį laivų ir jurininkų. Au-
dra siautė Anglijoj, Vokietijoje,
Prancuzijoje ir Žuvedijoje.
Tik vieno Bremeno miesto su-
dužo į 50 visokių laivų.

Vokietijos daktarų laikrasz-
tis apgarsino, jog Prusijos be-
protnamiuose yra 80,027 pro-
tiszkių ligonių. 43,669 vyrų ir
36,358 moterių. Daugiausiai
beproczių buvo isz girtuoklių.

Vokietijoje susitvėrė social-
demokratiszka moterių drau-
gystė, kurios mieriu yra pri-
kalbinimas vyrų visados bal-
suoti už socialistus. Jų skait-
lius tuom tarpu izsnesza dar
tik 10,000.

Algerijoje, Aprikoje, plėsz-
ikai užpuolė prancuzų karava-
ną ir kovoje užmuszė 37 o 47
prancuzus sužeidė ir atėmė vi-
sus nuparkuprius su tavorais.

Naujos knygos.

*Smertis. Daktaro pasako-
jimas. Paraszė Szventmikis.
Antra laida. Tilžėje 1903 m.*

Ta knygtutė, sesuo garsingo-
jo „Parmazono“, beveik vi-
siems lietuviams yra žinoma.
Vieniems isz perskaitymo, ki-
tiems — kp. Lietuvoj — ku-
nigai isz sakyklų apgarsino.
Kožnas rasztas kurs sulaukia
tolymesnių izleidimų yra po-
puliariszkas. Taigi ir apie
„Smertį“, jau buvo recenzija
laikraszcziuose ir skaitytojai
ją gerai pažįsta.

Aukos kankintiniams.

Isz Wilkes Barre, Pa.
J. Grabauckas 35
A. Grabauckienė 15

B. Baczenas 50
J. Tumosa 25
Marijona Szniptė 25
V. Bazilius 15
J. Blockis 10
Mat. Kubilius 10
Jėnas Blockis 25
V. Valentukonis 15
M. Valentukonienė 15
K. Murauckas 10
M. Matukinas 10

Surinkta per stubas nuo szijų:

J. Jakubauckas 10
J. Kupstaitis 10
K. Rastauckas 10
S. Sznipas 15
Ona Szniptienė 10
J. Sznipas 10
Iz. Leonaitis 25
P. Sangas 10
Jieva Szniptienė 15
A. Sznipas 10
B. Kubilius 10
Ona Kubilienė 05
M. Mantauckienė 05
A. Murauckienė 10
M. Misaviyeczienė 05
V. Misaviyeczis 05
J. Mitukevyčia 00
J. Karveliukas 05

Viso labo \$4 35 centai.

Isz Rochester, N. Y.

A. Duoba 15
K. Sirus 25
Fr. Sirus 25
Fr. Pilipaitis 25
J. Szėbieda 25
Fr. Kalvaitis 10
K. Radzevyeczis 10
K. Vaivoda 50

Viso \$1,85

Isz tų 85 ct. nusitraukia dėl mok-
slaeivių.

Buvo \$97,47

Viso \$102,82

Aukos mokslaeiviams.

Rochester, N. Y. lietuvių aukos 85

Buvo \$96,28

Viso \$97,13

Pajieszkojimai.

Pajieszkau Antano Zaparac-
ko, kurs buvo pas Jurgį Rėkų
Wilkes-Barre, Pa., o paskui
iszvaziavo į Plymouth, Pa. Jis
priguli ir prie S.L.A. 35 ku-
103. Praszaus atsiszaukti ant
szito adreso, nes turiu svarbų
reikalą. Antanas Sznipas
49 Harkins Lane
Wilkes-Barre, Pa.

Lietuviu tauta

senoveje ir sziadien.

Parašė J. Šliupas, M. D.

(Tąsa.)

Istoriją Thrakų čion trumpai papasakosime. Graikai susipažino arčiaus su Thrakais, kada pajuriuose ėmė steigti savo naujokynes, kurių svarbesnės buvo — Byzantion (675 m. pirm Kr.), Selymbria, Abdėra (560 m.), Mesembria, Dikaja, Maronea Ainos, Kardija, Sestas, Amphipolis ir tt. Graikams nesu-sivienyjant, Thrakų valdymierai užlaikė savo nepriegulmybę toliaus į vidų nuo marės. 516 m. Darejas, Persų karalius, traukė per Thrakiją nukoroti Europos Skythus, ir grįždamas namon paliko Mėgabazą su 80.000 kareivių pamušti šalį. Iš dalies jam tatai pasiekė, bet tarpe Persų ir Graikų kilus naujiems ermyderiams, Kserksės atliko savo garsią kelionę į Graikiją teip-gi per Thrakų žemę pereidamas. Kada Persai tapė iš Europos išguiti, atsinaujino Graikų valnybė ir gerbuvis Thrakijoje. Neilgai prieš Peloponėziškę karę, Thrakų viena valstija, beje Odrysių, pasiekė didelę galybę ir kiltumą po valdzia Sitalkio, kurs, valdydamas šalį nuo Abdėros prie ištakos Nesto iki Euksinui, paglemžęs buvo šalis didumos tų kareivinių pustytojų, teip jog Graikai iki Thermopylių drėbėjo, bijodamiesi jo atėjimo, ir talkininkavo Athėnėnams, nors neįstengdamas sustabdyti Spartos persvarą kaip šiaurėje teip pietuose. Pakylimas Makedoniečių karalystės po valdzia Philypo II (359 m. pirm Kr.) sunaikino nepriegulmybę didesnės dalies Thrakijos: šalis tarp Strymono ir Nesto atiteko Makedonijai, ir Makedoniečių garnizonai tapė įsteigti toliaus į rytus. Lysimachui valdant, visa Thrakija tapė pajungta. Puolant Makedoniečių karalystei (168 m. pirm Kr.), Thrakija pateko į rankas Romėnų, ir žinoma dalyvavo bėdose Romėnų ciesorystės¹⁾. 334 m. po Kr. g. Konstantinas paskyrė Sarma-

1) „Kada apie 29 m. Kr. negimus, Thrakija—iš dalies ir Mūsų bei Gėtų kraštas—per kares rankosna Romėnų teko, regis Gėtai ir kitos gentės bėgte bėgo iš po Romėnų jungo, ir bėgo šiaurės link per Dunojų į šios dienos Rumuniją, teip kad jau Kaisaro Augusto laike Romėnų karevadis Aelius Catus turėjęs net 50.000 Gėtų iš anapus Dunojaus atgalios į Mysiją (šiad. Bulgarija), o Nėrono laike Tiberius Plautus Silvanus Aelianus dar 100,000 Gėtų, drauge su jų karaliukais, už anapus Dunojaus, regis varu apgyvendinęs Mysijos (Moessia) provincijoje! Kada vėl Vespasiano laike, apie 73 m., gimus Kristui, Romėnai pavertė Thrakiją į savo „provinciją“, pragaišo savistovystę Thrakų tautos, o nuo šio laiko—dingsta Padunojojje, regis, drauge su emigracija tautos, ir patsai Gėtų vardas.... Dingsta su Gėtais ir vardas Kryvičių (Kribydzoj, Krobidzoj), kurie dar II šimtmetyje, Kr. negimus, apie šios dienos Varną gyvenę. Tuomet, kada Gėtų vardas šiosdien, padunojinėje Bulgarijoje išnyksta, atsiranda galin-ga Gėtų—Dakų viešpatysta šiosdien. Rumunijoje ir Transylvanijoje,—bet ir čion galybė Gėtų neilgai duruoja: jau 107 m., Kristui užgimus, polytiškos jų gyvybės siulas vėl nutrauktas tapė smarkia ranka tų pačių Romėnų. Likusiejie gyvais nuo romėniško kardo, smukdami iš svetimos verguvs, Gėtai vėl bėga ir iš Dakijos ir persikelia šiaurės link nuo Karpotų kalnų, regis, į šios dienos Galiciją, Lenkiją, iš kur jie dar per ilgas metų eiles nedavė ramumo rubežiaus romėniškosios „provincia Dacia“, minias įvairių tautų prieš Romėnus vesdami, po jų valdzia ėsančias provincijas apipustydami ir, tokiu budu, savo išėivysta, kaip man rodos, duodami pradžią tam tautų ermyderiui („Volkerwanderung“), kursai pasibaigė persikėlimu Sarmatų (Slovėnų), Guotų, Bulgarų ir k. vidun romėniškosios imperijos ir sunaikinus Romėnų viešpatystes pietų Europoje. „Dr. Basanavėčius, Liet.-Trakiškos Studijos, Shevandoeh, Pa., 1893).

tamis naujokynę Thrakijoje, o 376 m. Valens pavelyjo čion apsisėsti Gottams. 395 m. Alarikis šalį pustyjo, o 447 m. — Attila. 1353 m. sultonas Amurath paėmė visas šalies drutvietes, ir nuo to laiko ten Turkai viešpatavo.

Edoniai istorijoje randami kaip labai sena Thrakų gentė¹⁾. Jie rodo iš pradžių gyvenę Mygdonijoje, iš kur juos išvarė Makedonėnai²⁾. Tuomlaik jie turėjo nedidelį sklypą į rytus nuo Strymono, kur buvo jų du miestai Myrkinos (Merkinė!) ir Ennea-Hodoi; vėliaus Drabiskas (Drahma) sako buvęs jų³⁾, bet kas-žin, ar jie teip toli pasiplatinę buvo tuomlaik.

*Kikoniai*⁴⁾ prigulėjo prie garbingiausių senovės Thrakiškų genčių. Homėras sako juos gyvenus tame pačiame daikte laikuose Trojiškės karės⁵⁾. Anot Hėrodoto, kada Kserksės atliko savo kelionę, jie vis dar tebebuvo ponais šalies artymais šito pajurio⁶⁾. Vieną sykį jų rubežiai rodosi per prasi-skėtę net į anapus Hebro⁷⁾. Po Kserksio kelionės jie pragaišta iš istorijos. Ismarum buvo senovine sostapyle Kikonų⁸⁾, kurią tuli laiko vislyg su Maroneja⁹⁾.

Paitus, apie kurius šėip niekas nėra žinoma, galime padėti palei Hebrą, tarpe Apsynthų ir Kikonų, o *Sapajus*, minimus per Plinų¹⁰⁾ ir *Dersajus*, minimus per Thukydidį¹¹⁾, palei Nestą, anuos į rytus, o šitus į vakarus nuo tos upės. *Satrai*, minimi per Hekatajų¹²⁾, gyvenę viduzemio linkon nuo Dersajų¹³⁾.

Graikai tikėjo *Brygus*¹⁴⁾ esant vienos tautiškos kilmės su Phrygais Mažojoje Azijoje¹⁵⁾. Aplink 490 m. pirm Kr. jie regis gyvenę Chalkidikės krašte, ar gal truputį į vakarus tarp pussalio Chalkidikės ir Pierijos¹⁶⁾. Vėliaus jie tapė pastumėti gan toli į vakarus, ir pastojos susiedais Illyrams palei Adriatiškę jurę¹⁷⁾. Yra galimu daiktu, kad Brygai, kurie nuo senovės buvo artymais susiedais Makedoniečių¹⁸⁾, ir kurių liėkanos toje šalyje ilgai dar užsiliko po Hėrodoto laikų, galėjo buti sątautiečiai su Phrygais Azijoje. Bet nemislytina yra, kad Phrygų tauta, kaip matomai Hėrodotas ir Xanthus¹⁹⁾ tikėjo, nuo jų pavįsusi yra; greičiaus jie buvo naujokais Phrygų, nes Indo-Europiška kolonizacija slinko vakaruosna, iš vakarinės Azijos į Phrygiją, o iš Phrygijos per susmaugą į Europą. Rods galėjo atsitikti, kad Brygų dalis, nuo antpuolių Makedoniečių ar Illyrų, sugrįžo į Aziją, jieskodami globos pas tautiečius (kaip kad Tyrhėniški Pelasgai). — Kad Persų laivynę andra sunaikino pas kalną Athos, Mardonius teip gi pralošė dalį savo armijos ant sausžemio ir net pats tapė sužeistas, kada nakėia ant jo abazo užpuolė Brygai. Nors jis įstengė juos atmušti ir atsikeršyti, tačiau Brygai sustabdė jo tolesnę kelionę, ir Mardonius grįžo atgal į Aziją su gėda²⁰⁾.

1) Herod. V. 11; VII. 110; Soph. Ant. 956; Strab. X, p. 686; Apollod. III. § 5.

2) Thucyd. II. 99. 3) Thucyd. I. 100.

4) Aėrod. VII. 59. 5) Odys. IX. 39-59. 6) VII. 108 ir 110. 7) Plin. Nat. IV. 11: „Os Hebri; portus Stentoris; Oppidum Ainas.... Ciconumquondam regio“ ir slg. Virg. Georg. IV. 520-525. 8) Odys. IX. 40. 9) Ephor. Fr. 74; Hesych. ad voc.

10) H. N. IV. 11. 11) II. 101. 12) Fr. 128. 13) Leake's Northern Greece, III. p. 190.

14) Herod. VI. 45. 15) Aer. VII. 73; Strab. VII. p. 427. 16) Her. VII. 185.

17) Scymn. Ch. I. 433; Strab. VII. p. 473; Steph. Byz. ad voc. Bryx.

18) Mullerio Dorias I. p. 500, E. T. 19) Fr. 5. 20) Herod. VI. 44-94.

Ant Thrakiško pinigo iš pradžios 5-to amžiaus pirm Kr., kurį priskaito *Adomantams*, kurie gyveno ant azero Prasias trobose, pastatytose ant stulpų, mes randame anksčiausią abrozą senovės Arių vežimo, traukiamo pančiais. Vežimas yra pintinis, pasisvėręs ant ašies, ir traukiamas yra su jungu jaučių, prikintytų prie rodiklio (d.šliaus)¹⁾. Palei azerą Paišą— buvo turtingos sidabro kasyklos, iš kur dar vėliaus Aleksandras, Makedoniečių karalius, kasdien po 1 talentą sidabro laidavęs (Hėrod. V. 17. 23; slg. Strabo. VII. 7.6.)

Bisaltai buvo narsi ir galinga Thrakų gentė²⁾, kuri, nors parveikta per Makedoniečius³⁾, užlaikė savo vardą ir tautystę per daugelį šimtmečių vėliaus. Aplaidydami šalį, kurią jiems Hėrodotas⁴⁾ priskaito, jie regimai išsiskėtė į anapus Strymono beveik iki Nestui⁵⁾. Hėrodotas pasakoja⁶⁾, kad laike Kserksio kelionės, jie pabėgo į kalnus ir atsisakė Kserksio klausyti. Charonas Lampsakiškis nupasakoja, buk jie syki mėginę antpulti Kardią⁷⁾! „Idant paaiškinti Thrakų pobūdį, mes nusikreipsime prie darbo vieno karaliaus Bisaltų— gal vieno iš kelių valdymierų tos plačiai išsikėtęjusios Thrakų tautos—kurio žemė, tarp Strymono ir Aksio, gulėjo pakeliui, Kserksiui traukiant į Graikiją, ir kuris, kad išvengtų negarbę buti įtrauktų po prievarta ant gelbėjimo Kserksio invazijos, pasprudo į Rudupių kalnykus, uždrausdamas savo 6 sunams dalyvauti. Ar iš žingeidumo ar iš pasifeidimo, sunus nepaklausė jo įsakymo, ir lydėjo Kserksį į Graikiją. Rods jie sugrižo nepažeisti per Graikų jėtis, tačiau įpykę tėvas, kada jie namon parėjo, liepė jiems visiems akis išbadyti“⁸⁾.

*Trausiai*⁹⁾ per Livių minimi yra kaipo Thrakų gentė¹⁰⁾. Nikolas Damaskėnas paantrina apie juos pasakojimus Hėrodoto¹¹⁾. Stepas Byzantiškis sumaišo juos su Agathyršais¹²⁾. Regis jų nepamini kiti senovės raštininkai. Baehr jų vardą sumezga su vardu upės Travus (Trauos), paminėtu septintoje knygoje (c. 109), kuri regis šiandien vadinasi Karaz. Jeigu teip, tai Trausiai gyveno kalnyuose Despoto Dagh, tarp 25-to ir 26-to laipsnio ilgio.

*Dolonkai*¹³⁾ beveik dingsta tarp Thrakiškų genčių, Graikų istorikai jų nemini. Tik tai pėdsaką jų buvimo matome užymėjime jų vardo suraše Pliniaus¹⁴⁾ ir Solinaus¹⁵⁾. Gal—but jie buvo susigentinę etniškai su Kyziko Dolionais ir Thessalijos Dolopais¹⁶⁾.

Bottiajai. Reikia atskirti vakarinę nuo aušrinės Bottiajos. Vakarinė šalis, gulinti tarp Aksio ir Haliaimono¹⁷⁾, buvo pirmutine sedyba tos gentės. Iš čia Bottiajus išgujo Makedoniečiai, ir anie rado prieglaudą pas Chalkidiškius šalyje augščiaus Pallėnės¹⁸⁾. Tačiau vakarinė Bottiaja užlaikė savo vardą¹⁹⁾. Tai gi jei Bottiajai ir Pierienai buvo Thrakais, tai aišku yra, jog Thrakų tauta į pietus traukėsi iki Penejo upei;

rods Bottiajai gyvėsi esą kilę iš Krėtos, bet apie tą pretensiją jų nemini nė Hėrodotas nė Thukydidis.

Apsinthiai ar *Apsynthiai*, Thrakų gentė, gyveno šalyje tuojau šiaurėn nuo Chersonėzo, kaip tvirtina Hėrodotas¹⁾ ir Hekatajos²⁾. Nėra galima sužinoti jų rybų į rytus ir vakarus. Stepas Byzantiškis³⁾ regimai į vakarus juos dėda iki Hebrui. Jie mažai yra žinomi istorijoje. Stepas ir Suidas⁴⁾ šneka apie miestą Apsynthos, kurį jie sumaišo su Oinos Hėrodoto⁵⁾. Dionysius Periegėtės žino Thrakišką upę tokio jau vardo⁶⁾, iš ko Eustathius⁷⁾ tvirtina, kad Apsynthiai įgyję yra savo pavarde.

Krobzyziškiai Thrakai⁸⁾ numanytinai yra Krivičiai ar Krėvienai, ir jie paminėti yra per Straboną⁹⁾ bei Plinių¹⁰⁾.

Odrysai. Įsteigtoju karalystės Odrysų, po Darejo kelionės prieš Skythus¹¹⁾ buvo Terės, kurio genealogiją čion pa-duodame:

Terės		
Sitalkės (X424 m.—Thucyd. IV. 101) apsivedęs su eserimi Nymphodoro iš Abdėros	Sparadokas	duktė, ištėkėjusi uz Ariapithės, karaliaus Skythų
I	I	I
Sadokas	Seathis	Oktamasadas (Hėrod. IV. 80), apsivedęs su Stratonike, dukterimi Perdikko, karaliaus Makedoniečių.
<i>Genealogija Skythų karalių</i> (Herod. IV. 80): Spargapithės, aplink 660 m. pirm Kr. g:		
I		
Lykos, aplink 620 m.		
Gnuros, aplink 590 m.		
I		
Saulius, aplink 560 m.	Anacharsis	
I		
Idanthyršos, aplink 520 m.		
I		
Ariapithės, aplink 490 m.		
I		
Skylas	Oktamasadas	Orikas.
Sitalkis ¹²⁾ 429 m. pirm. Kr. g. „traukė vėškeliu, kurį jis <i>seniaus</i> buvo nutiesęs, iškirsdamas miškus, kada jis ke- liavo prieš Pajonus“. Metai kelionės prieš Pajonus nėra pa- duoti ¹³⁾ .		

1) VI. 37. 2) Fr. 135. 3) ad voc. Ainos ir Korpilai. 4) ad voc. Ap-synthos.

5) VII. 58. 6) I. 575. 7) ad loc.

8) Hėrod. IV. 49. 9) VII. 461. 10) IV. 12.

11) Thucyd. II. 29.

12) Thucyd. II. 98. 13) Slg. Kserksio kelionė, Hėrod. VII. 131. 137; Thucyd. II. 29. 67.

(Toliaus bus.)

1) Head, *Historia Numeram* p. 180.
2) Liv. XLV. 30: fortissimi viri. 3) Thucyd. II. 99. 4) VII. 115.
5) Slg. Liv. XLV. 29. 30; Plin. H. N. IV. 10. 11. 6) VIII. 116. 7) Fr. 9.
8) Grote, III. p. 248.
9) Her. V. 3, 4. 10) gens et ipsa Thracum, 39. 41. 11) Fr. 119.
12) Steph. ad voc.
13) Hėrod. VI. 34. 14) H. N. IV. 11. 15) c. 10.
16) Marcel in. Vit. Thucyd. p. VIII, kur Dolonkai yra vadinami Dolopais.
17) Her. VII. 123. 127. 18) Thucyd. II. 99; Hėrod. VIII. 127.
19) Thucyd. II. 100.

avėjo čion
o 447 m. —
lies drutvie-

Thrakų gen-
is kur juos
delį sklypą į
rkinos (Mer-
rahuma) sako
platine buvo

ovės Thraki-
čiame daikte
ada Kserksės
š šalies arty-
i buvo prasi-
jie pragais-
le Kikonių²⁾,

i, galime pa-
Sapajus, mi-
Thukydidį¹⁰⁾,
nuo tos upės
nio linkon nuo

utiškos kilmės
i. pirm Kr. jie
į vakarus tarp
s jie tapę pa-
Ilyrams palei
zgai, kurie nuo
) ir kurių liė-
laikų, galejo
emislytina yra,
Xanthus¹⁹⁾ fi-
aujokais Phry-
vakaruosna, iš
per susmaugai
, nuo antpuolių
lami globos pas
Kad Persų lai-
nius teip gi pr-
s tapę sužeistas,
s jis įstengė juos
jo tolesnę ke-
a²⁰⁾.

. X, p. 686; Apl-

108 ir 110. 7) Phr-
i Ainos.... (Coo-
8) Odys. IX. 41.

3) Leake's *Northern*
p. 427. 16) Her-

. Byz. ad voc. Bp-
) Hėrod. VI. 44-46

Atsakymai.

J. Szunskiu. Tamistos korespondenciją talpinti sziuom laiku nesuspėjome. Meldziame ant tolesnio laiko priduoti žinių iš vietinių lietuvių gyvenimo trumpai ir be ypatiszkų komentarijų.

J. G...mii. Apisakaitė „Didvyris“ geros mislies ir įtalpos tik labai sunkiai versta. Tamistai lai bus žinoma, kad vercziant iš svetimų rasztų, negalima yra sekti žodis žodin pagal originalą, bet reikia taikinti su taisyklėms tos kalbos į kurią vercziasi. Paliekam ant tolymesnio laiko, gal kada ir sunaudosime. Malonėkite su teikti žinių iš jusų apielinkės lietuvių gyvenimo.

Susirinkimai.

Susirinkimass T.M.D. kuopos bus nedėlioje 20 rugsėjo 1903 po N. 35 Mill str. Wilkes-Barre, Pa. Visi sąnariai teiksis ateiti ir užsimokėti savo mokestį ir pasiimti knygas. Norintieji prisiraszyti teipgi yra užkviečiami ateiti, užsimokėti o gausite knygas lygiai.

Komitetas.

Susirinkimas T.M.D. kuopos iš Plymouth, Pa. bus nedėlios vakare, 20 rugsėjo, 7 val. vakare, Vitauto ir Kazimiero draugyszių salėje, 224 E. Main str. Visi sąnariai ir norinti prisiraszyti teiksis ateiti, užsimokėti ir knygas pasiimti.

Komitetas.

Balius, Balius, Balius!!!

New Britain, Conn. Draugystė S. Juozupo parengia balių ant kurio grajjs puikus muzikantai, ir dėlto ant to pasilinksminimo kuodaugiausia tautieciuzs szirdingai užpraszone.

Balius atsibus ant Arch str. „Turner Hall“ subatoje, 20 dieną Rugsėjo (September), prasidės 7 valandą vakare. Įzenga vyrams 25 ct. Moterims ir merginoms už dyką.

Užpraszo Komitetas.

TEATRAS! TEATRAS!

Bostono Lietuviszka Teatraliszka Dr. perstatys ant scenos dramą 5-se aktuose „Ponai ir Muzikai“ ketverge 34 dieną Rugsėjo (Septeber) szių metų ant Turn Hall 29 Midlesex str. Boston, Mass. Paveikslas tas yra išz gyvenimo artojų baudziavos laikuose, todėl kaip vyriszkiems teip ir moteriszkomis yra labai naudinga pažvelgti į to laiko ponus per ką jie laikė muzikus. Lietuviai Bostono ir apielinkių nepraleiskite progos. Loszimas prasidės 7 val. 45 m. vakare. Teatr. Draug.

Siuntejei!

sviesto, suro, kiauszių ir kitų tavo- rų, bus linksmi iszgiristi apie naują freight ežima Lackawannos geležinkelio ant szių metų, specialiszka einantis greitai į New Yorką, Newarką ir tt. kurs sutinka patarnavimą dėl siuntėjų ir gautojų.

Karai su ledais isz East Owego, siekenti tą miestą Syracuse, Utica division to Scranton, Newark ir Pier 41, New York City.

Szitas ežimas prasidėjo 22 May ir eina kas utarnikas ir ketvergas kožną nedėlę, ateinantis į rytinius miestus seredos pėtnyczos rytais.

Specialiszkas laikas paskirtas, dėl siuntinėjimo ir kožnas agentas priduos reikalaujantiems visas informacijas.

Tėmykite!

Puiki muzika dėl parodų, balių, koncertų ir visokių pasilinksminimų. Grajina puikiai, už pigią prekę. Lietuviai kreipkitės prie savųjų Vadovas **St. RINKEVICZIA** 73 Grand tr. BROOKLYN, N. Y.

Reikalingas Klerka

į aptieką, 2 ar 3 metus jau dirbęs aptiekoje, mokantis lietuviszka ir lenkiszka sznekėti, turintis gerą paliudyjimą. teiksis atsizsaukkti ant szio adreso: A. D. Thomas & Co. Plymouth, Pa.

REIKALINGAS

Jaunas vaikiotas isz Plymouth, Pa. nuo 15 iki 18 metų, mokintis aptiekorystės amato. Gera mokestis ant pradziuos. Dasiznokite pas:

R. D. Williams 2 E. Main str. Plymouth, Pa.

Puikių popierų

gromatomis raszyti, puikiausios mados, kokių niekur negausite, iszėjo isz po spaudos, kurių tuzinas su ko- pertais kasztuoja tik 25 ct. Kas pirks už \$1.00, gaus puikią dovaną. Raszant su bent koku reikalau, visados reik įdėti už 2 ct. markę dėl atsakymo. Adresuoti reikia teip:

J. Smith
Box 273 Conway, Mass.

Dr. Fr. Zurinskas.

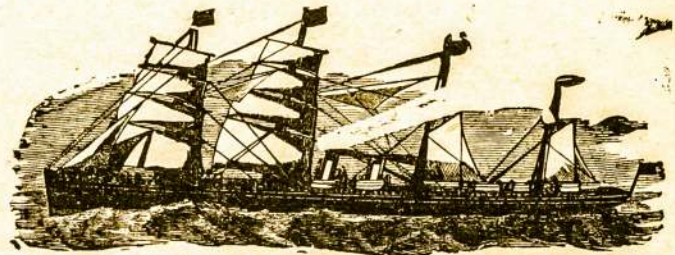
Pribuvęs isz Lietuvos praktiszkas gyvulių daktaras nuo visokių ligų. Už neiszgydomus gyvulius neimu nieko.

Czion paduodu ir keletą vardų, kurių arklus iszgydžiau: J. Macevy- cziaus, A. Adzgaucko, A. Maslaucko ir S. Paukszszio.

Offisas 136 E. Main str.
Senasis Telephonas 104
Plymouth, Pa.

**Max Kobre
Litewski i Polski BANK**

40 Canal Str.,—142 Division Str., New York
Filija 81 Grand st. Brooklyn, N. Y.

Frieteliai! dūdu jums žinią, kad mes pardūdam Szifkortes ant visų greicziausių laivų už pigiausią prekę. Esu užtvirtintu agentu ant linijų, North German Lloyd Bremen; Hamburg Amerikan Line Hamburg; Red Star Line, Antverpo ir Ntherlands Lines Roterdamo. Siuncziame pinig- gus, kuriūs jusų prieteliai gauna į 15 dienų. Musų kantoroje galite susi- sznekėti lietuviszka ir lenkiszka. Ateikite ir persiliudikite, kad mes per 52 metus su kožnu apsiėjome teisingai. Teiposgi pardūdam tikietus ant visų geležinkelių Amerikoje ir Europoje.

Duodam žinoti kad mes priimam pinigus į depositą bankos ir mokam po 3½ procentus ant metų. Procentą tik tą mokam nuo 50 dolerių ir vi- szaus, ale kad buva padėti ne mažiau kaip 6 mėnesius. Padėti ir iszinti gali kožną dieną nuo 9 ryto iki 2 po pietų, ir nuo 4 iki 8 val. vakare.

Ar norite uzlaikit plaukus ant galvos?

Ar slenka plaukai? Gal pleiskanų yra?
Ar galva plika? Ar ant veido yra papuczka?
Ar norite gaut gerą rodą kaip iszgydinti ligas?

Jeigu plaukai slenka ir randasi pleiskanų, tai yra ženklų kad galva pasiliks plika už kelių mėnesių jeigu nesigydysi. Gvarantuojam pagelbēt.

Jau 10 milijonu žmonių butu nuplikę.

Jeigu nebutų vartoją „Prof. Brundzas W. H. G. pro Capillus Morbus“. Vartojo po tuom vardu gyduoles karalei, ciesoriai, daktarai, sudzios, advokatai, ministeriai ir kunigai, teiposgi gal vartoti ir darbininkiszka klesa žmonių, nes jų daugiausia slenka ploukai isz daugel rupesczių ir nežino kaip plaukus uzlaikyti, o teiposgi ir isz daugel kitų priezasczių. Kas nori, gali ateiti po No. 343—5th Ave. New York, arba į didziausią aptieką ant Bedford Ave. ir S. 2nd str. Brooklyn. Telephone call 1304 Williamsburgh.

Jeigu kas norētu per gromatas informacijas gauti, tai tegul parszo trumpai ir aiszkiai ko reikalauja ir kokios rodos, o gaus greitą atsakymą su rodą DYKAI ką reikia padaryti. Norinti klausiti rodos raszyki pas:

Address to **J. M. BRUNDZA Co., Chemists,**
NEW YORK & BROOKLYN, U.S.A.

irinskas.

uvos praktiskas
uo visokių ligų.
gyvulus neimu

r keletą vardų,
žiau: J. Macey-
co, A. Maslaucko

E. Main str.
phonas 104
ymouth, Pa.

e
K
York
N. Y.

fkortes ant visų
gentu ant linijų,
Hamburgo; Red
Siuncziame pinig-
oroje galite susi-
kite, kad mes per
ame tikietus ant

ankos ir mokam
50 dolerių ir vi-
Padėti ir išimti
val. vakare.

t galvos?

kanų yra?
papuczkai?
linti ligas?

onklu kad galva

tuojam pagelbet.

nuplikę.

apillus Morbus".

ai, sudzios, advo-

ininkiszka kleso

esczių ir nezino

asezių. Kas nori,

ausių aptieką ant

t Williamsburgh.

ai tegul paraso

greitą atsakymą

odos raszyki pas:

lemists,

N, U.S.A.

Ar raszai kur gromatas

jeigu teip tai, pas mane gali gauti visokios popieros gromatams. Rasite su visokiom grazioms kvietkoms ir su grazeis pasveikinimais ir su visokioms dainelėms ir suvisokeis paveikslais. Tuzinas 20c.

Popieros su isleidžiamom kvietkom. Labai grazios. Viena 15 c.

Abrozėlei ant paveikslu altorelio, isleidžiami. Vidui matyti sv. paveikslai. Po 15 c.

Szilkinėi abrozėlei po 15.

Szilkinėi pavinczavonės po 15.

Agentai gauna didelį pelną.

W. UKMANN, Box 14 Sta. W.
Brooklyn, N. J.

Temykite!

Geriausia užeiga dėl Lietuvių, puikiausias alus, vynas, sznapsas, cigarai ir t. t.

Siuncziu pinigus in visas dalis svieto, greitai ir pigei. Taipgi parduodu laivakortes ant visų greičiausių linijų. Keliaujanczius in užrubezių pasitinka New Yorke ant dypo ir nugabena ant laivo be jokios turbacijos.

JOHN SKRITULSKY

26 Broad Str. New Britain, Conn.

Puikiausias dirbėjas laikrėndzių Isidor Glou.

Parduoda laikrodzius sieninius ir kieszėninius vyrleskus ir moterizkus, ziedus, bransolotas, spilkas ir visokius aukšėninius daigtus, teipgi užėima jų taisymu. Viskas už pigiausia preke.
102 Main st. Plymouth, Pa.

LIETUVISZKA KARCZIAMA

Jono Szpokaucko 62 Adams str. Newark, N. J. Užlaikau szaltą alų, skanę degtinę, o cigarai tai net kosulį stabdo. Nepamirszkite viet. s.

J. Szpokauskas,

62 Adams str. NEWARK, N. J.

AGENTAS

aspekuravojimo NAMU ir visokių DAIGTU nū ugnes

GEO. GWILLIAM, agentas.

Main str. Plymouth, Pa.

HOTELIS K. Strzeleckio.

276 E. Main str. Plymouth, Pa

Užlaiko visokios degtinės, vyno, skanaus aluczio, puikiai kvėpianczių Cigarų, ir reikale suteikia draugiszką rodą. Jeigu nori linksmai laiką praleist ir iszgirist skambinant ant forte-pijano puikias melodijas, tai tik užeik pas K. Strzelecki.

Koznas Sergantis i labai trumpa Laika gal pasveikt.

Jeigo kuris sergate, tai mes galim duot roda, raszik pas **Dr. E. G. DRAKE**, daziuetoja ir primvedziu gydytoju

"National Medical Association,"

sanariu New Yorke ir Pensylvanios universitetu, kuris per 31 metą sunkiu darbu ir praktika darodie kad nera tokiu ligu ar senu ar apleistu pripazintu už neizgydumas pas vyrus, moteris ir vaikus katru jisai negaletu izgydyt.

Nes yra negalimas da kta, kad viens gyditojas galetu visus silpnumus tikrai zinoti ir juos izgydyt, del to Dr. DRAKE koznai ligai turi atskira gyditoja. Paciento silpnumo liga bus visiems gyditojams perstatyta. Koznas silpnumus tokiu budu turi atskira sau gydytoja, bet Dr. E. G. DRAKE su visais gydytojais visus silpnumus paduotus laiszke iszbando ir koznam rasztu užtikrina visiszcai izgydymą.

Koznas sergantis rasztu apturi užtikrimimą jog isz savo ligos bus izgydytu. Sergantis kreipiantis i musu namą užsimoką tik wiena syki, neadbodamas ant to, kiek laiko jis tų tures gydytis.

Kad senas Medical Direktor Dr. DRAKE gal visiszcai ligą izgydyti ir visada koznam serganezem pagelbet, matyt isz raszto kur

Dr. DRAKE kozna diena gauna, isz tu pora kopiju talpinam, neturedams wietos del daugiau.

Johnstown, Pa., 18 Junius 1903.

Guodotinas Ponas Daktaras!

Koznas kuris sergate, duodam roda, neatidiekit diena nuo dienos, tik tuojau raszikit pas Pona Dr. Drake o jis i labai trumpa czesa jums pagialbes.

Asz buvau sergantis kataru ir galvos skaudejimu, jusu medicina mane izgyde, už ka jum labai deku. Dieve duok jam senibies ir szczesti. Su guodone
A. SLAVA.

101 24 Ave., Johnstown Pa.

jeigo kuris sergate, tai nie atidekit diena nuo dienos bet nusiduokit laiszku ar asabiszškai prie NATIONAL MEDICAL ASSOCIATION o paaiszkinimus Lietuviszkoj kalboj gausite, Wieno laiszko usztektnai, jeigu jame savo ligą prideranoziai apraszisit. Raszykit mums Lietuviszškai, ar kokia jus kalba norit.

VALANDOS PRIEMIMA: Kozna diena nuo 10 iki 1 val. ryte ir nuo 2-5 po pietu. Nedieliomis nuo 10 iki 1 val. ryte.

Gromatas meldžiam ant szio antraszo siusti:

Dr. E. G. DRAKE Viriausias gydytojas **National Medical Association**
34 WEST 26 STREET, NEW YORK.

Minersville, Pa., 22. Julio 1903.

Guodotinas Ponas Drake,

Labai dieku Pons Daktare už izgydyma. Nieks negalejo mane pagialbet, jusu lekarstos siusta man per expresa izgyde mane i trumpa czesa.

Kad ne jusu medicina, asz ne zinau, kas su manim szendie but.

Su guodone

PAUL REDZYEKI.

Box 140. Minersville, Pa.

Indianapolis, Ind., 12. Julio 1903.

Guodotinas Ponas Dr. Drake,

Nieks ne gal apraszit to skausmo kuri turejau kauluose, asz potrotnau dank piningu pas visokius Daktaru už dika, sirgau metus ir mysliau reikes man numirt. Iz gazetos asz dosizenojau ape Pona Daktora ir jusu Medikal Association. Jusu medicina i labai trumpa ir zesa mane pastate ant koju, už ka jum labai grazei dieku. Asz rekomendavoju i jus instituta wistemano pažistamem ir prietellam.

Su guodono

JUW KANAY su familja.

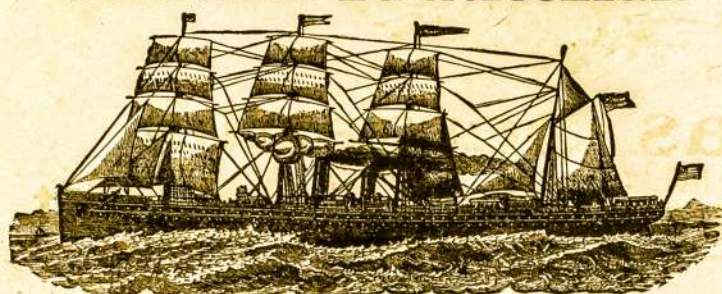
Lietuviu užeiga.

Geriause užeiga dėl lietuvių isz viso miesto. Prilaikau visokius gėrymus, kaipu tai: Alų, Arielką, Likierą, Vyną ir visokius Cigarus pirmos klesos, taipgi siuncziu pinigų i visas dalis svieto. Pardūdu Laivakortes ant visų linijų. Apart to dū du kiekvienam prieteliszką rodą. Nepamirszkite atsilankyti reikal!

Petras Lipavyczia,
LUZERNE, LUZ. Co. PA.

Leon Korecki,
Malarz, Dekorator i Tapeciarz.
276 E. Main str. PLYMOUTH, PA.

Gerbtini Tautiečiai!

Turiu už garbę pranešti visiems lietuviams, jog apsiėmiau agentyste ant labaigerų linijų. Taigi parduodu Laivakortes ir siunčiu pinigus į visas dalis svieto. Užtikrinu jog su, nuo manęs pirktoms laivakortėms pervaziuosit didmarį per 8-9 dienas. Nusiunčiu pinigus į Lietuvą ir į kitus krasztus pasaulės, labai greitai.

Prigulincias dalis arba pasargas lietuvoje atimu ir padarau paliudyjimus arba aktus ir be jokios turbac'jos. Turiu labai czystą ir puikią užėigą dėl svetelių, užlaikau vyną alų, degtinę ir kitokių gėrymus, kurie žinau patiks dėl lietuvių ir ne prabaszezius nepaniekytų. Su guodone Kazi. Baltrukonis Adrisuokit sziteip: **CHAS V. BOLTH,** 686 North Rivers Side str. WATERBURY, CONN

Kaip iszsigydit?

Skandėjimą po krutine Gumbą, szirdies plakimą ir pagerint norą valgio, tai reikia vartot „GUMBO KURA“ Kazuno „GUMBO KURA“ yra iszbandyta liekarsta duo minėtų ligų ir

tukstanczia; žmonių yra iszsigydę minėta liekarsta. Jeigu nesveikuoja minėtoms ligoms, tai prisiusk „Money Order“ ant \$1.25, o bus prisiusta per pacztą. Kazuno Trajanka beveik jau visi Lietuviai žino, kasztuoja 25 ir 50 centų.

Adrisavok:

L. M. KAZUNAS, aptiekorius. 107 S. Main str. SHENANDOAH, PA.

TEMYKITE LIETUVIAI!

Kurie į Lietuvą vaziuojat. Asz W. V. Jusaitis atidariau vieszbutį po vardu „WALTER'S HOTEL“ ir Rerstauracija adara dieną ir naktį. Geriausia vieta dėl keliaujanęzių lietuvių į Tėvynę arba atgal. Mano vieszbutis yra vienas isz geriausių, nes asz nue vargszo nenuplėsziu paskutinį centą, kaip tai žydai daro. Asz noriu su savo draugais ir vėl susieiti. Vietos pas mane yra tiek ir tiek, kožnas gali pas mane patilptie, — kaip turtingas teip ir beturtėlis. Teipgi pas mane galima iszsimainyti pinigus kokius tik kas nori, laivakortes ir visokius tikietus ant visokių geležinkelių.

W. V. Jusaitis, 110 Hodson Street, HOBOKEN, N. J.

W. SŁOMINSKA,

679 Milwaukee Avenue, CHICAGO, ILL.

Mano Dirbtuve tapo Apdowano'a

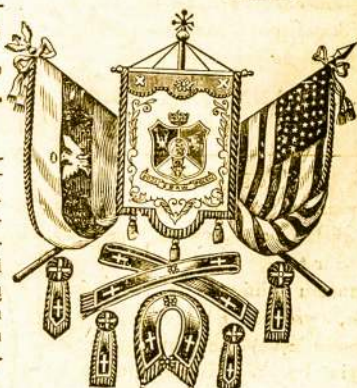
DWIEMS MEDALIAIS

ant Kosciuszko Parodos už rupestingą, teisingą ir artistiską iszdirbimą.

KARUNŲ, SZARPU, KUKARDŲ, ROZETŲ, BERLŲ, MARSZALKINIŲ LAZDŲ ir tt.

Turiu už garbę apreikszti guodotiniems Kunjgams ir guodotin. Draugystėms, kad asz dirbu visus augszeziaus pamintus daigtus Pigiausei, Teisingiausci ir Geriausei, nes per 30 metų užsiimdama iszdirbimais įėjau geriausę praktikę ir dėl to galiu wiską padirbt pigiau ir geriau negu kiti fabrikai.

Su guodone **W. SŁOMINSKA, 679 MILWAUKEE AV., CHICAGO, ILL.**

Sloveniszka--Lenkiszka Banka.

Parduoda Laivakortes sz Amerikos į Europą. ant geriausių Laivų, Hamburg, Rotterdam, Bremen, Antwerp Havre Liverpool, Neapol ir tt

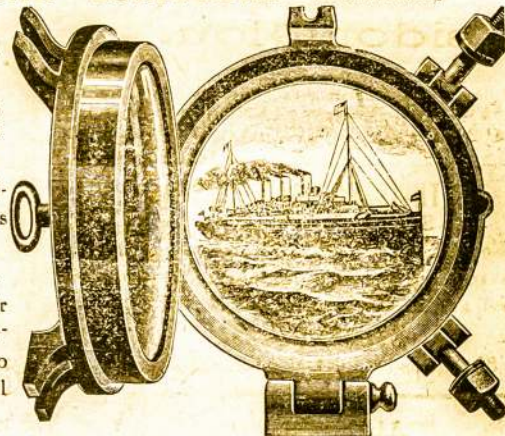
Parduoda tikietus visais gelžkeliis į visus miestus visam sviete.

Siunczia pinigus į visą s svieto dalis greitai ir už pigiausių prekę. Perka, parduoda ir iszmaino visokius pinigus pagal dienos kursą.

Atlieka visokius reikalus senam kraszte.

GALIMA SUSISZNEKĖT LENKISZKAI.

Banka atidara nuo 8 ryto iki 9 vakare. Nedėldieniais nuo 9 iki 12 ryte. 100½ E. Main str. PLYMOUTH, PA. Hurwitz's, 42 E. Market Str. Wilkes-Bare, Pa.

M. ROSENBAUM

Geriause dėl Lietuvių Agentura ant visos Philadelphios.

Pardūdam LAIVAKORTES ir TIKIETUS GELŽKELIU į visas dalis svieto, ir ant visokių linijų. Turim susineszimus kiekvienoj' dalyje svieto ir siuncziam pinigus greitai ir pigei.

Susisznekam visokiose kalbose. Pinigus priimam bankon ir iszmainom. Visame dūdam prieteliszką rodą.

Mūsų Offisas 609 South Third str. PHILADELPHIA, PA.